

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BBI0071

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ កៅ សុន ភេទប្រុស អាយុ៥៣ឆ្នាំ
មុខងារនៅសម័យខ្មែរក្រហម: ប្រធានអនុសេនាធំ កងពល៦២០

មុខងារបច្ចុប្បន្ន: កសិករ

ស្រុកកំណើតនៅភូមិខ្ពបតាន្ទន ឃុំខ្ពបតាន្ទន ស្រុកស្ទឹងត្រែង ខេត្តកំពង់ចាម
សព្វថ្ងៃរស់នៅភូមិស្វាយជ្រំ ឃុំអូរដារ ស្រុកកំរៀង ខេត្តបាត់ដំបង
ថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១១

សម្ភាសន៍ដោយ: ឡុង ដានី

០១:៣០:៤៦

៤៤ ទំព័រ

- ដានី : ចឹងដំបូងពូខ្ញុំចង់ស្គាល់ឈ្មោះពូ ពូឈ្មោះពេញឈ្មោះអីដែរ?
- សុន : ឈ្មោះ កៅ សុន ។
- ដានី : ពូអាយុប៉ុន្មានហើយ?
- សុន : អាយុ៥៣ ។
- ដានី : ៥៣ឆ្នាំ?
- សុន : បាទ!
- ដានី : សព្វថ្ងៃពូ ភូមិនេះគេហៅភូមិអីដែរ សព្វថ្ងៃ?
- សុន : ស្វាយជ្រំ ។
- ដានី : ពូរស់នៅក្នុងភូមិស្វាយជ្រំ?
- សុន : បាទ! ស្វាយជ្រំ ។
- ដានី : ស្វាយជ្រំ ឃុំអីដែរ?
- សុន : អូរដារ ស្រុកកំរៀង ខេត្តបាត់ដំបង ។
- ដានី : ស្រុកកំណើតពូ នៅណាភូមិអី ឃុំអី?
- សុន : បាទ! នៅខ្ពបតាន្ទន ភូមិខ្ពបតាន្ទន ស្ទឹងត្រែង កំពង់ចាម ។
- ដានី : ភូមិខ្ពបតាន្ទន ឃុំខ្ពបតាន្ទនដែរ ។ មីនតាត់ឈ្មោះអីដែរ ក្រសួងពូ?
- សុន : ប្រាក់ និត ។
- ដានី : តាត់អាយុប៉ុន្មានដែរ?

សុន : អាយុ ៥០ ប៉ុន្មាន ៥៣ នឹងហើយបងខ្ញុំម៉ាឆ្នាំ ៥៤ ។
 ដានី : មីនតាត់អ្នកស្រុកណាដែរ?
 សុន : បារាយណ៍ ។
 ដានី : អ្នកបារាយណ៍ មីននៅភូមិណាដែរ?
 សុន : នៅបារាយណ៍ហ្នឹងទាំងអស់ ។
 ដានី : ភូមិបារាយណ៍?
 សុន : ស្រុកក៏បារាយណ៍ ។
 ដានី : ភូមិបារាយណ៍ ឃុំបារាយណ៍ ស្រុកបារាយណ៍ទៀត នៅកំពង់ធំ ដិតកំពង់ចាមដែរ
 បារាយណ៍ ខាងជើងព្រៃ ដិតស្កន់?
 សុន : បាទ! ទៅឆ្ងាយដែរ ស្កន់ ។
 ដានី : ពូមានកូនចៅប៉ុន្មាននាក់ដែរ?
 សុន : ខ្ញុំកូនតែ៣ ស្រី១ ប្រុស២ ។
 ដានី : ស្រី១ ប្រុស២ ។ ធំៗអស់ហើយ?
 សុន : ធំៗអស់ហើយ នៅរៀនមួយ មួយរៀនជាប់បាក់ខ្ទុបហើយ ។
 ដានី : រៀនជាប់បាក់ខ្ទុប ទៅរៀនសាលាណាទៀតទេ?
 សុន : កំពុងរកសាលាហ្នឹង ថ្ងៃប៉ុន្មានទៅប្រឡងអាហារូបករណ៍ជាប់អស់ កំពុងដាក់ពាក្យនៅវត្តដំរី
 សនឹង ។ ឲ្យវាប្រឡងទៅចេះជាប់ ។
 ដានី : ទៅខាងបាក់ដំបង?
 សុន : បាទ!
 ដានី : ទើបជាប់ឆ្នាំហ្នឹង?
 សុន : ជាប់ បាទ! ជាប់ឆ្នាំទៅ ។
 ដានី : ២ទៀតកំពុងតែរៀន?
 សុន : មួយទៀតរៀន អាមួយស្រីនោះឈប់ មីស្រីបងឈប់ៗ រៀនតាមពីថ្នាក់ទី៧ ។
 ដានី : សព្វថ្ងៃពូប្រកបមុខរបររកស៊ីធ្វើអីដែរ?
 សុន : ធ្វើចំការ ធ្វើស្រែ ។
 ដានី : ធ្វើចំការ ធ្វើស្រែ ។ ចំការធ្វើចំការអីខ្លះទៅ?
 សុន : ចំការដំឡូង ពោត សណ្តែក ។

ដានី : ពោត សណ្តែក ហើយនឹងស្រែដែរ?
 សុន : បាទ! ស្រូវ ។
 ដានី : ឪពុកពូល្មោះអីដែរ?
 សុន : ឪពុកខ្ញុំឈ្មោះ កៅ សុខ ។
 ដានី : កាត់ខូចហើយ?
 សុន : ខូចនឹង ខូចតាំងពីមើលខ្លួន៧៧ ។
 ដានី : ឆ្នាំ៧៧ ដោយសារជម្ងឺ?
 សុន : ជម្ងឺកាត់ ។
 ដានី : ចុះម្តាយពូ?
 សុន : ម្តាយនឹង កាត់ខូចមុនឪពុកខ្ញុំ ។
 ដានី : ខូចមុន?
 សុន : ម្តាយខ្ញុំខូចខ្លួនឆ្នាំ៣៣ ខ្ញុំមិនសូវចាំ ខ្លួន៧៧ ។
 ដានី : បាទ! ដោយសារអីដែរ?
 សុន : កាត់ឈឺដែរ ជម្ងឺដែរ អស់អីមិនដឹងខ្ញុំអត់ចាំ បួនខ្ញុំបានកាត់ដឹង ។
 ដានី : កាត់ឈ្មោះអីដែរ?
 សុន : ហ្នឹង សៀ ឆាន់ សៀ ។
 ដានី : ឆាន់ សៀ?
 សុន : បាទ!
 ដានី : ពូមានបងប្អូនបង្កើតទាំងអស់ប៉ុន្មាននាក់?
 សុន : ខ្ញុំនោះ បងប្អូនបង្កើត៦ នាក់ ។
 ដានី : បង្កើត៦ នាក់?
 សុន : បាទ!
 ដានី : ស្រីប៉ុន្មាន ប្រុសប៉ុន្មាន?
 សុន : ស្រី២ ។
 ដានី : ប្រុស៤?
 សុន : បាទ!
 ដានី : ពូកូនទីប៉ុន្មាន?

សុន : ខ្ញុំបង់តែ ។
 ដានី : កាលពីក្មេងៗពូមានបានរៀនសូត្រអីដែរអត់?
 សុន : ខ្ញុំរៀនសាលារវត្ត រៀននៅវត្តលោក រៀនបានតិច ។
 ដានី : វត្តនៅវត្ត?
 សុន : បាទ! នៅនឹងវត្តហ្នឹង ។
 ដានី : វត្តខ្ពស់ភាគនហ្នឹង?
 សុន : បាទ!
 ដានី : ពូចេះអាន ចេះសរសេរដែរ?
 សុន : ចេះអាន ចេះសរសេរបានខ្លះ ។
 ដានី : អី! រៀនបានប៉ុន្មានបានឈប់?
 សុន : ខ្ញុំរៀនបានតិចដែរ ប្រហែលជា៣-៤ឆ្នាំហ្នឹង យើងជំនាន់ហ្នឹងចូលធ្វើទាហានខ្មែរក្រហម ចូលទ័ព ។
 ដានី : បាទ! ចូលឆ្នាំណា?
 សុន : ហ្នឹង៧៣នឹង ។
 ដានី : ចឹងរៀនដល់២-៣ឆ្នាំ ដល់ឆ្នាំ៧៣នឹងក៏ចូលទ័ព?
 សុន : បាទ! នៅរៀននឹងហើយ៧៣ក៏ចូលធ្វើទ័ព រៀនសូត្រចេះដឹងច្រើន ខ្ញុំរៀនក្នុងព្រៃរៀននឹង ខ្មែរក្រហមនឹងទេ របៀបថាយើងធ្វើការផងរៀនផង ។
 ដានី : ចុះពូចូលឆ្នាំ៧៣ចូលទ័ពៗ ខាងណា?
 សុន : កាលហ្នឹងគេហៅចល័តភូមិភាគ ។
 ដានី : ចល័តភូមិភាគ?
 សុន : កាលនឹងភូមិភាគយើងម៉ាជួរនឹងមិន៣០ ៤ ។
 ដានី : បាទ! ចល័ត?
 សុន : ភូមិភាគ៣០ ៤ ។
 ដានី : ភូមិភាគ៣០ ៤ កាលនឹងពូស្ម័គ្រចិត្តចូល ឬក៏?
 សុន : កាលនឹងបើនិយាយទៅបើថាជំនាន់នឹង ចូលតាមគ្នាតាមនេះគ្មានអ្នកណានៅម៉ាក្នុងមួយ ចូល អស់ស្ម័គ្រចិត្តចូលចឹងម្តង គ្មានអ្នកណាបង្ខំ ។

ដានី : កាលនឹងយើងដូចជាមានគេមកយោសនា គេមកប្រាប់ថាចូលកងទ័ពអីយ៉ាងម៉េចៗ
យើង ធ្វើដើម្បីអីៗ គេមានមក?

សុន : កាលនឹងគេយោសនាចឹងថាយើងចូលទ័ពអីចឹង គេរំដោះជាភិក្ខុចឹង ។

ដានី : ខាងណាគេអ្នកមកប្រាប់យើង?

សុន : ខាងខ្មែរក្រហមដូចជាថ្នាក់មន្ត្រីស្រុក យោធាស្រុក យោធាតំបន់អីចឹង ។ ចុះកាលនឹងគេ
មិនត្រូវការកម្លាំងទាហានអីចឹងវិញជាមួយអាមេរិច វិញជាមួយលន់ នល់ ។

ដានី : កាលនឹងចូលគ្នាច្រើនទេ កាលជំនាន់ពូ?

សុន : ភូមិខ្ញុំចូលម៉ាស៊ាវនឹងប្រហែល៣០ នាក់ ។

ដានី : ប្រហែល៣០ នាក់?

សុន : បាទ! ៣០ នាក់ចូល ធ្វើមេទិញ ធ្វើសរុបទូទាំងឃុំម៉ែនច្រើនរាប់រយ ។

ដានី : ដល់យើងចូល ហើយយើងទៅនៅណាដំបូង?

សុន : ខ្ញុំទៅនៅព្រែកសង្កែ ។

ដានី : នៅព្រែកសង្កែ?

សុន : នៅយាមពាម កន្លែងខ្ញុំយាមនៅមាត់ទន្លេពាមនឹងទៅមកៗ មន្ត្រីខ្ញុំនៅកន្លែងជើងភ្នំនឹង
ព្រែកសង្កែ ខ្ញុំនៅតែព្រែកសង្កែៗនឹង ។ ព្រលឹមឡើងហូបបាយហើយទៅយាមនៅពាម
គេឲ្យយាមតាមមាត់ទន្លេ កុំឲ្យប្តាំចេញឆ្នងទៅភូមិភាគ ឆ្នងទៅភូមិភាគ ឆ្នងទៅក្រុបឆ្មារ
ក្រុបអី កាលនឹងទំនិញឆ្នងកាត់ភូមិភាគគេអត់ឲ្យចេញទេ ប្តាំ ។ ចាប់អ្នកលក់ប្តាំលក់អី គេ
អត់ឲ្យឆ្នងកាត់ទេ ទាល់តែមានច្បាប់មានទម្លាប់អីកាលនឹង គេឲ្យយាមតាមនឹង តាមមាត់
ទន្លេ ។

ដានី : អ្នកនឹងដូចជាថ្នាក់ដក់គេចំហ៊ុយបាននេះ គេយកទៅលក់ខាងក្រុបឆ្មារ?

សុន : បាទ! លក់ក្រុបឆ្មារ បានដល់ចឹងកាលនឹងគេអត់ឲ្យចេញទេខាងនេះនោះ ក្រុបឆ្មារមិនកាល
នឹងមិនភូមិភាគផ្សេង ក្រុបឆ្មារទៅចូលភូមិភាគ ។

ដានី : ២០៣?

សុន : បាទ! ទៅកាលនឹងខាងបូកកាលនឹងនោះ ។

ដានី : មានចាប់បានទេ?

សុន : ចាប់បួនអើយ ចឹងបានខ្ញុំអត់ចេះនៅអាទិត្យនឹង ស្តាប់ ។ ចឹងខ្ញុំអត់ចេះនៅ ខ្ញុំសុំគេឡើងមក
មុខបណ្តាយ ឡើងមកទាហានវិមុខនេះ ។ ឡើងមកតំបន់ៗ គេបញ្ជូនមកតំបន់អាបិទផ្លូវអី

ខ្ញុំមកនៅក្នុងកូនវិទ្យុ ។ ហើយក៏ខ្ញុំនៅនឹង ដល់នៅនឹងខ្ញុំអត់ចេះនៅទៀត ជិតដុះនឹកដុះ ។
ចឹងខ្ញុំសុំគេឡើងមកទាហានយើង ទាហានកងល័ត ដូចថាកងល័តភូមិភាគ៣០ ៤នឹងគេ
រៀបថ្មី ចឹងគេរៀបចំនេះ ខ្ញុំអត់ត្រូវមានឈ្មោះមកទេ គេហៅតំរង់ជួរគេហៅតែអ្នក
ចាស់ៗ ។ និយាយទៅខ្ញុំក្មេងជាងគេ បាទ! ខ្ញុំចូលដំបូងអាយុប៉ុន្មានអាយុ១៥-១៦ ។

ដានី : តែ៧៣ហ្នឹងទេ?

សុន : បាទ! ដល់ពេលនេះទៅ គេជ្រើសរើសនេះនឹង ខ្ញុំរត់ចូលជួរមកខ្ញុំអត់ចេះនៅក្បែរនឹង
ម្យ៉ាងដូចយើងនៅក្រោយលំបាក គេលុតដំ ហើយខ្ញុំអត់ចេះហូបបាយលាយចេក
ខ្ញុំអត់ នៅទេ ។ បាយអង្ករអីយើងមិនចេះខ្លះទេ ប៉ុន្តែគេឲ្យហូបលាយចឹង
ខ្ញុំអត់ចេះហូបៗទៅ ល្អ ។ ចឹងខ្ញុំរត់ចូលជួរចឹង
ដល់ទាហានតំបន់គេឲ្យអានេះមួយចាប់មកវិញចឹង មិនបាច់ចាប់ ឲ្យវាទៅ ។ ចឹងខ្ញុំមកម័ង
ខ្ញុំរត់មកនៅជាមួយទ័ពគេនេះ ។ គេរៀបចំអង្គការដំបូង ៤វៈ
គេរៀបចំនៅស្រុកបាធាយនៅវត្តបាធាយនឹង ។ បាទ! ខ្ញុំរៀបចំល័តភូមិភាគរៀបនៅនឹង
ហើយបានទៅរើនៅព្រែកក្តាម នៅ ។

ដានី : ចុះពួកវាចូលដំបូងគេឲ្យមកនៅខាងជើងភ្នំ នៅព្រែកសង្កែ?

សុន : នៅហ្នឹង នៅយាមនៅនឹងប្រហែលជា៣ខែ ។

ដានី : ៣ខែ?

សុន : បាទ! បានឡើងទៅបាញ់លូន ។

ដានី : កាលនឹងយ៉ាងម៉េចយើងចាប់ផ្តើមគេច្រើន អ្នកស្រុកគេអត់សូវចូលចិត្ត អត់សូវសប្បាយ
ចិត្ត?

សុន : ដល់ចាប់ផ្តើមចឹង យើងថាខាងទាហានយើង ខាងស្រុកយើងនឹងដូចនៅព្រែកសង្កែនឹង
ទាហានស្រុកគឺតែពេកចឹង ។ គាត់ថាទៅគាត់លួចយកលក់ទេ លួចឆ្លងចឹងទៅ គេមិនឲ្យ
ឆ្លង ប៉ុន្តែអានឹងផ្ទុំរូបរដែលគាត់ធ្វើបានហើយ គាត់មិនដឹងលក់ទៅណា គាត់មានលក់ទៅ
ចឹង ។ ដល់ចឹងគេមិនឲ្យឆ្លងកាត់លក់នឹង ឃាត់ៗខ្ញុំអត់ចេះនៅប្រជាជនស្អប់ ស្អប់នៅជើង
ភ្នំនឹងនេះដែរ គេឲ្យយាម ។

ដានី : ចឹងនៅព្រែកសង្កែនឹងមានស្រុកមួយដែរ សាលាស្រុកមាន?

សុន : បាទ! អាគ្រូនឹងស្រុកភើ ព្រែកសង្កែស្រុកភើ ។

ដានី : គេហៅស្រុកអី?

សុន : អី! ជំនាន់នឹងមិនដឹងគេហៅស្រុកអី ប៉ុន្តែត្រង់នឹងទីពេស្រុក ។
 ដានី : ទីពេស្រុក?
 សុន : បាទ!
 ដានី : តែមិនដឹងហៅស្រុកអី?
 សុន : បាទ! មិនដឹងគេហៅស្រុកអី ។
 ដានី : គណៈស្រុកគេឈ្មោះអីគេ?
 សុន : គណៈស្រុកគេឈ្មោះ ទៀង ។
 ដានី : ឈ្មោះទៀង?
 សុន : បាទ! ស្តីទៀងទេ ខ្ញុំអត់ចាំត្រកូលគាត់ទេ ប៉ុន្តែគណៈស្រុកនឹងទៀង ។
 ដានី : មានមន្ទីរស្រុកមានអីនៅព្រែកសង្កែ?
 សុន : មន្ទីរស្រុកនៅស្រែសង្កែ ខាងជើងភ្នំក៏មានមន្ទីរដែរ កន្លែងយាមនឹងមានមន្ទីរ ហើយអា
 មន្ទីរធំកន្លែងបាយកន្លែងទឹកអីស្រែសង្កែ ។
 ដានី : ធ្វើស្រែ សង្កែ?
 សុន : បាទ! មានស្រីមានប្រុសទាំងអស់ នារីមានកងនារីគេម៉ាកងចឹងទៅ
 ខ្លះគេផ្សេងបាយទឹកគេ ផ្សេង ។
 ដានី : ខ្ញុំនៅនឹងដែរ ខ្ញុំអត់ដឹងថាមាន ។
 សុន : បាទ! មានកាលខ្ញុំនៅ ។ ហើយព្រលឹមឡើងដើរធ្វើការតាមមាត់ទន្លេចឹងរហូត មកដីដុះមក
 ពាមនឹងហែរៗទៅមកៗតាមនឹង ។ យាមនឹងមិនយាមអីទេ យាមតែគ្នាឯងអ្នកល្អចលក់ថ្នាំ
 លក់អីនឹង ហើយកាណូតយួនអីវាដឹកអីៗឆ្លងចេះក៏ចាប់ដែរ ជួនណាបាញ់គ្នានៅនឹង បាញ់
 ញឹក ។
 ដានី : បាញ់ជាមួយយួន?
 សុន : បាទ! បាញ់ជាមួយយួនជាមួយអីនឹង ។
 ដានី : ចឹងនៅបាន៣ខែ ពូឡើងមកខាង?
 សុន : ឡើងមកនៅតំបន់ ។
 ដានី : ឡើងមកនៅតំបន់ កាលនឹងតំបន់ប៉ុន្មាន?
 សុន : តំបន់៣៣ចឹង ខ្ញុំដូចអត់ចាំដែរ ប្រហែល៣៣ ។
 ដានី : នៅណា នៅបែកអន្លង់?

សុន : នៅបែកអន្លង់ មន្ទីរនៅអាបែកអន្លង់នៅក្នុងកូនកៅស៊ូតូចៗនឹង មន្ទីរនៅនឹង ប៉ុនដើរធ្វើការ ជំនាន់នឹងធ្វើឆ្ងាយនេះនោះ ទៅស្ទឹងជីនិតស្ទឹងអី ។

ដានី : កាលជំនាន់នឹងដូចខាងមន្ទីររបស់មជ្ឈឹម ខាងរបស់អង្គការគេនៅម្តុំបិទផ្ទះ បិទអីនឹងដែរ?

សុន : បាទ! នៅម្តុំបិទផ្ទះ យ៉ាងកាំភ្លើងនៅអីនោះឆ្លងស្ទឹងជីនិតទៅ គេហៅស្តីចូលដឹកពងធំហើយ នៅម្តុំជិតត្រៀងជិតទៅអីនោះ ។

ដានី : អត់ស្គាល់ទេ?

សុន : បាទ! អត់ស្គាល់ ប៉ុន្តែខ្ញុំទៅដល់នឹង ឆ្លងស្ទឹងជីនិតទៅទៀត ដើរទៅ ។ ខ្ញុំទៅបើកកាំភ្លើងនៅ ៦ហ្នឹង នៅយោធាស្រុកគេទៅបើកកាំភ្លើង ឲ្យហាត់ ។

ដានី : ពិណ្ណគេគណៈតំបន់ កាលនឹងគណៈតំបន់?

សុន : គណៈតំបន់ឈ្នំ មិនដឹងឈ្មោះអីតាលឃ្នំ គេចាប់ជំនាន់នឹងបាត់ ជំនាន់រ៉ែកំពង់ចាមនឹង គេ ចាប់បាត់ ។

ដានី : ចុះកុយ ជួនកាលនឹងភូមិភាគ?

សុន : ភូមិភាគ កុយ ជួននឹងភូមិភាគទេ ។

ដានី : ភូមិភាគ៣០៤នឹង?

សុន : បាទ!

ដានី : កាលនឹងមានឈ្មោះគាត់ទេ?

សុន : មាន កុយជួននឹងមានហើយ តាលឃ្នំខ្ញុំអាចចាំគាត់នឹងអាចគណៈតំបន់ កូនគាត់ពួកម៉ាក្នុង កាលនឹងនៅសិល្បៈ កូនតាលឃ្នំនឹង ។

ដានី : អូ! ចឹង?

សុន : បាទ!

ដានី : កូននៅដែរអត់?

សុន : ឥឡូវមិនដឹងទៅណាទេ វាអត់ចាំ អត់ដែលជួបសោះ តែខ្ញុំចូលនឹងតាមពួកវានឹងដូចថាពួក ម៉ាកវាមកហាត់សិល្បៈនៅភូមិខ្ញុំយូរៗទៅ វាបច្ចុប្បន្នទៅ ។

ដានី : មកកូនតាលឃ្នំនឹង?

សុន : បាទ! មកនឹងសិល្បៈនឹងគេដើរលេងគ្រប់តែភូមិ រៀបសិល្បៈយោសនា គេយោសនា កម្លាំងគេចូល ។

ដានី : កាលនឹងដូចខាងសិល្បៈ៣០៤នឹងលេចធ្លោជាន់គេ នៅនេះ?

សុន : បាទ! លេចធ្លោ ដើរលេងរហូតដល់ឆ្នងភូមិភាគទៀត ធ្លាក់ទៅក្រចេះទៅអី ។

ដានី : មានមកដល់ខាងសៀមរាប ខាងបន្ទាយស្រីអី ខ្ញុំឃើញរូបថតកាលពីឆ្នាំ៧/២ ៧/៣?

សុន : បាទ! ៧/២ ៧/៣ ។

ដានី : ចុះតាល់នឹងគាត់អ្នកស្រុកនៅណាដែរ?

សុន : ខ្ញុំមិនចាំដែរ ប៉ុន្តែគាត់នៅធ្វើការនឹង ប៉ុនមិនដឹងស្រុកគាត់នៅណាខ្ញុំអត់ចាំទេ ។

ដានី : ចុះពូទៅនៅកន្លែងតំបន់រយៈពេលប៉ុន្មាន?

សុន : នៅតំបន់នឹងនៅប្រហែលជា៣ខែដែរនឹង ។

ដានី : បាទ៣ខែដែរ?

សុន : ៣ខែដែរបានខ្ញុំទៅទៀត ខ្ញុំមកចាញ់គេខ្ញុំប្រាប់ត្រង់ចាញ់គេបាយលាយចេក អត់ចេះស៊ី ប៉ុនប្រធានក្រុមខ្ញុំគាត់ស្រួលណាស់ គាត់ឲ្យខ្ញុំអត់ឲ្យធ្វើអីទេ ។ គាត់ឲ្យខ្ញុំនៅនឹងដុះនឹងដាំ បាយគាត់ប្រាប់ថា “ឯងអត់ចេះស៊ីបាយលាយចេក ឯងដាក់លាយម៉ាច់ហៀង ទុកម៉ាច់ ហៀង ឯងហូបខ្លួនឯងទៅ” ។

ដានី : អូ! គាត់ស្រួលដែរ?

សុន : បាទ! គាត់ស្រួល ។ ហើយគេទៅដឹកប្រឡាយៗ អូរទឹកថ្លានឹង ប្រឡាយទម្លាក់មកស្ទឹងជីនិត ដី ហើយខ្ញុំអត់ចេះសំខាន់អត់ចេះហូបបាយលាយចេកនឹងហើយ បើថាទៅនឹងរត់មកដុះ វិញ ។

ដានី : ខ្ញុំឮពូមិនខ្ញុំគាត់និយាយដែរ កាលដំនាន់នឹងគាត់ធ្វើកងចល័ត គាត់ទៅដឹកប្រឡាយអូរទឹកថ្លា ដំណើបខ្លី ។

សុន : បាទ! ប្រឡាយអូរទឹកថ្លាម៉ាតំបន់ដឹកកាត់ព្រៃ ទម្លាក់មកស្ទឹងជីនិត ។

ដានី : ចឹងពូកាលមុនដំបូងទៅនៅកន្លែងស្រុកទេ ហើយបានមកសុំគេមកនៅតំបន់?

សុន : បាទ!

ដានី : គេឲ្យ?

សុន : គេឲ្យ ខ្ញុំលក់ខណ្ឌគេចេះ បើថាឲ្យខ្ញុំមកនៅនឹងខ្ញុំរត់ទៅដុះ ។ ហើយដំនាន់នឹងបើតំបន់ រត់ ទៅដុះគេតាមចាប់គេវ៉ៃចោល ។ ដល់ចឹងខ្ញុំប្រាប់ ខ្ញុំថា “ខ្ញុំអត់នៅជិតដុះ វាៗខ្ញុំនៅជិតដុះ ខ្ញុំរត់ទៅនាំតាមខ្ញុំៗខ្លួនគេវ៉ៃចោល មកឲ្យដុតមកបណ្តាយ” មកនៅធ្វើទារុណដុតដល់ ចល័តនៅឆ្ងាយចឹងលែងឃើញក្នុងឯងចឹងទៅ យើងលែងនឹក ។

ដានី : ដល់ពេលពូបាននៅតំបន់បាន៣១ខែទៅ ក៏សុំគេចូលមកខាងចល័តភូមិភាគ កងទ័ពចល័ត ភូមិភាគ?

សុន : បាទ! មកដល់គេរៀបចំ មានសៀមរាប មានកំពង់ធំចំរុះ ។

ដានី : ទាំងអស់គ្នា?

សុន : មករៀបនឹងមាន៣វៈ រៀបចំរុះម៉ង់ស្រុកណាក៏មានដែរ ។

ដានី : នៅវត្តបាធាយនឹង?

សុន : បាទ! នៅវត្តបាធាយនឹង រៀបនៅបាយនៅវត្តបាធាយ ។

ដានី : បានជាកងពលអីអត់ទេ?

សុន : វៈសេនាធំ កាលនឹងអត់ទាន់មានកងពលទេ វៈសេនាធំមាន៣វៈសេនាធំ ។

ដានី : មាន៣វៈសេនាធំ?

សុន : បាទ!

ដានី : ពូនៅវៈសេនាធំណាទៅ?

សុន : ខ្ញុំដូចភ្នែកលេខអស់បួននៅកាលនឹង លេខដូចៗ ៣ ចេះមិនដឹង
ហើយវៈសេនាតូច៤៧ខែ មិនដឹង វារៀបច្រើនផង ។

ដានី : ពីណាគេប្រធានវៈ?

សុន : ប្រធានវៈ ដំបូងវៈខ្ញុំមិនដំបូងឈ្មោះស៊ីន្ទ ។

ដានី : ស៊ីន្ទ វៈសេនាធំ?

សុន : អី! វៈសេនាតូច កាត់ដំបូងវៈសេនាតូច ក្រោយមករៀបទៀតបានកាត់ឡើងវៈសេនាធំ តែស៊ីន្ទនឹងកាត់ បើនិយាយទៅអ្នកនិស្សិត អ្នកចេះដឹង ដែនទីស្ទីៗ កាំភ្លើងធំអីកាត់ចេះ ទាំងអស់ ។ ហើយជំនាន់យើងបែកភ្នំពេញវៈលន់ នល់ ដាច់ហើយ ដែលយើងខ្មែរក្រហម វៈទៅនៅនឹង កាត់ឡើងក្តាប់ពាណិជ្ជកម្មរដ្ឋ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្មទាំងអស់ ប៉ុន្តែគេចាប់ជំនាន់ ៧៦ ។

ដានី : ចុះកាលនឹងដល់ពេលណាបានមានកងពល?

សុន : កងពលឆ្នាំ៧៤ ៧៥ ហើយ មានកងពល ។

ដានី : ខាងកងពលទីប៉ុន្មាន?

សុន : ខ្ញុំកងពលទី២ ។

ដានី : កងពល កាលនឹងនៅភូមិភាគ៣០៤មាន៣កងពល?

សុន : ពាក្យពល ទី១ ទី២ ទី៣ ។

ដានី : ទី១ ពិណាកេ?

សុន : ទី១ អៀន ស្តីអៀន ។

ដានី : បាទ! តាអៀន ។

សុន : ទី២ នឹងឈិនៗ សយកេចាប់អស់ហើយ ។

ដានី : បាទ! ទី៣?

សុន : ទី៣ ឈ្មោះស្តីទេ ខ្ញុំ ។

ដានី : ស្នងនឹងមិនមែន?

សុន : បាទ! ស្នងនឹងមិនដឹង ហើយស្តីមួយទៀត ។

ដានី : បើពាក្យពល ។ ដល់ពេលមុខព្រួញ ដែលយើងរៀនរាំ៧៤នឹង យើងមកព្រែកក្តាម?

សុន : រៀនព្រែកក្តាម ដល់រាំ៧៥ រៀនចូលភ្នំពេញ ពួកខ្ញុំមុខសញ្ញាខ្ញុំរៀនចូលពីលិចភ្នំពេញ ពីទូលកោក ទៅ ពីយួញប៉ាយបា ។

ដានី : ពីបឹងប៉ាយបា ពីអីនឹង?

សុន : បាទ! បឹងប៉ាយបា ពីភ្នំអង្គរស្ងួរ ខត្តក្តីអី ព្រែកព្រៅពួកខ្ញុំ ឆ្ងាយក្នុងពេលយើងខាងខត្តក្តីទាំង អស់ ។

ដានី : ដែលខាងមុខព្រួញភ្នំបាសិត ខាងអីពួកពលទី១?

សុន : បាទ! អានឹងអត់ទេ ពួកខាងភូមិភាគពិសេស នឹងខាងលិចភ្នំពេញ ។ ខាងពួកតាសាន ពួក អីនឹង តាសានភូមិភាគពិសេស ។

ដានី : តាសាន?

សុន : តែពួកខ្ញុំចាប់ដៃគាត់ ។

ដានី : រៀនយូរដែរ បានចូលដល់ភ្នំពេញ?

សុន : រៀន បើគិតទៅម៉ាខ្លះៗ ៤១ នឹង៧៥នឹង ដូចម៉ាខ្លះនឹងចូល ។

ដានី : កាលនឹងដូចយើងសហការគ្នាថាភូមិភាគពិសេស ភូមិភាគ៧៥ ០ ?

សុន : បាទ! សហការគ្នាទាំងអស់ម៉ាដុំគ្នានឹង រៀនតាំងពីម៉ោងពេលរៀនដុះអីស្មើគ្នាទាំងអស់ ។

ដានី : ដល់ពេលរៀនចូលភ្នំពេញ រៀនចូលព្រមគ្នា ឬក៏មានខាងមុខព្រួញណាចូលមុន ចូលក្រោយ?

សុន : ដូចព្រមគ្នាកាលនឹង គ្រាន់ចូលៗ ព្រមគ្នាជុំវិញទាំងអស់ ។

ដានី : ចូលទៅព្រមគ្នាជុំវិញទាំងអស់?

សុន : បាទ! ពួកខ្ញុំនឹងចាប់ពីព្រែកព្រៃមកទល់នឹងវារទេះភ្លើងមកកន្លែងទួលកោក ។ កន្លែងវា អា
នឹងចាប់ដៃខាងភូមិភាគពិសេស ជិតពោធិ៍ចំនតុជិតអីអាណឹងភូមិភាគពិសេសហើយ មុំ
យូញវត្តយូញវត្តអីនឹងពួកខ្ញុំ ។

ដានី : របស់តាសារឿន?

សុន : បាទ! ឆាប់ច្រើនដែរ ។

ដានី : ស្គាល់តាសារឿនទេ?

សុន : ស្គាល់ តាសារឿន តាសារអីជាមួយគ្នានឹង ។

ប្រពន្ធ : បង០ ៦ តាសារ ។

សុន : ០ ៥ ដូចគ្នា ហ្នឹងសុទ្ធតែគ្នាគាត់នៅខាងភាគពិសេស ពួកម៉ាកកាត់ដំបូង ។

ដានី : ចុះដល់ពេលវែរចូលទៅ ពូនៅខាងវារទេះភ្លើងនឹង?

សុន : បាទ! ចូលទៅទំនប់ទួលកោក ដូចខ្ញុំទៅនៅមុំជិតសាលាអីកេ សាលារិទ្ធាល័យ កាលនឹង
ទួលកោកនឹង ។

ដានី : ឥឡូវទេ?

សុន : បាទ! បែបនៅមុំត្រង់នឹង ព្រោះខ្ញុំនៅមុំនឹងហើយ មុំសាលានឹងជាប់ទំនប់ ចាប់ពីទំនប់ចឹង
ទៅទល់នឹងបង្កើលអង្កែតនៃទូទស្សន៍ម៉ាជួរនឹងនៅចេះមកទល់វា ទៅចេះមកទល់ស្តាតចាស់
ស្តាតអីពួកខ្ញុំនៅ ចែកមុខសញ្ញាគ្នា ។

ដានី : ពូនៅបានយូរដែរ នៅភ្នំពេញ?

សុន : នៅបានម៉ាខែ ។

ដានី : នៅបានម៉ាខែ?

សុន : បាទ! នៅបានម៉ាខែចឹង គេឲ្យមកនៅស្តុនៗនឹង មកនៅខាងជើងភូមិកេហៅភូមិស្តីទេ
ហួសស្តុនទៅទៀត មកយីភ្លេច មកខាងកំពង់ធំមក តាមផ្លូវហួសស្តុនមកកេហៅស្តីទេ ។
ខ្ញុំមកនៅគេឲ្យធ្វើផ្ទះ រកស្នាក់រកលើអី គេប្រុងធ្វើស្រែនៅនឹង ។ ស្រាប់តែកេហៅចូល
ភ្នំពេញវិញ អត់ទាន់បានធ្វើផ្ទះទេ កេហៅចូលភ្នំពេញវិញ កេរៀបចំឲ្យឡើងឋានៈ ។

ដានី : ចឹងដំបូងពេលបែកភ្នំពេញឆ្នាំ៧៥ ពូបានចូលទៅនៅបានម៉ាខែ?

សុន : នៅបានម៉ាខែ ។

ដានី : ម៉ាខែកេធ្វើអីទៅនៅនឹង?

សុន : គ្មានធ្វើអី កេដើររៀបផ្ទះរៀបអីនឹង ដូចថាផ្ទះវារព្រៃព្រៃអីចឹងគេឲ្យរៀបផ្ទះរៀបអីចឹង ។

ដានី : គេឲ្យយើងបោសសំអាត?

សុន : បោសសំអាតដូះ ខោអាវទូអីគេឲ្យរៀបតាម អាអ្នករៀបៗ អាអ្នករើៗ ។

ដានី : អ្នករើដែរ?

សុន : បាទ! មានអ្នកខ្លះគេរើរកនេះរកនោះ ។

ដានី : អ្នកយើងរើរក សម្ភារៈដូចជាមាសពេជ្រអី?

សុន : បាទ!

ប្រពន្ធ : មាសអីមានណា អត់ឲ្យយកជងនឹង មាសទាំងអ្វីៗ កាត់កាន់មក ។

សុន : ជំនាន់នឹងគេមិនឲ្យយក ។ ខ្ញុំនៅបានម៉ាខែឡើង ដល់ឡើងមកក្រចេះ ឡើងមកមណ្ឌលភិរ នឹងជិះកាណូតទេ ពួកខ្ញុំ ។

ដានី : មកស្តាប់នៅបានរយៈពេលប៉ុន្មានបាន?

សុន : ស្តាប់នៅមិនបានបាន ថាម៉ាខែចុះគ្រាន់រៀបចំដែលស្លឹកអីយើងដូចថា ទិញស្លឹកទិញអីឲ្យ ប្រជាជនដេរស្លឹកដេរអី រកឈើប្រុងនឹងធ្វើដូះនៅ គេឲ្យឡើងមកវិញ ។

ដានី : អូ! ដល់ពេលឡើងមកភ្នំពេញគេរៀបចំ?

សុន : រៀបចំឲ្យឡើងមក ។

ដានី : គេរៀបចំយ៉ាងម៉េច រៀបចំជា?

សុន : រៀបចំដូចថាចែកកងនោះ ត្រូវកងនេះទៅខាងការពារអី ពួកខ្ញុំដំបូងកងពលពួកខ្ញុំនឹងត្រូវ ទៅនៅជើងទឹកទេ ឈិននឹង ។ តែកាត់សុំ កាត់សុំទៅខាងមណ្ឌលភិរៗ ។

ដានី : តាយិនសុំទៅ?

សុន : បាទ! សុំទៅ ។

ដានី : មុនដំបូងគេឲ្យកាត់ទៅខាងជើងទឹក?

សុន : មុនដំបូងទៅខាងសមុទ្រនោះ កុំអីទៅខាងសមុទ្រខាងកំពង់សោមខាងអីខាងជើងទឹក ។ ដល់ ចឹងកាត់សុំទៅ ដូរកងពលណាទៅជើងទឹក ខ្ញុំឡើងទៅនឹង ។

ដានី : កងពលរបស់ខាងនិរតី កងពលតាម៉េតស្គាល់តាម៉េតអត់?

សុន : ឮតែឈ្មោះ អត់ស្គាល់ ។

ដានី : អូ! ប្រឡំតាមុត មាស មុត កងពល១៦៤ កាត់ទៅខាង?

សុន : បាទ! ស្គាល់តែឈ្មោះទេ ខ្ញុំអត់ដែលឃើញមុខកាត់ ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលចឹងទៅ កងពលនឹងត្រូវរៀបចំជាដដែល ឬក៏គេមានការផ្លាស់ប្តូរអីម៉ែចដល់ ពេលយើងរៀបចំឡើងមកធ្វើការ?

សុន : ឡើងមកមុនដំបូងអត់មានការផ្លាស់ប្តូរអីទេ ទាល់តែយើងនៅយូរម្តង ប្រហែលជាខ្លះ ។

ដានី : អត់ទេ ខ្ញុំចង់ដឹង កាលពីមុនយើងមិនកងពលទី២សមាសភាពកងពលទី២ទាំងអស់យើងឲ្យ មកមណ្ឌលភីរី ឬក៏មានបញ្ចូលខាងអីបង្កើតជាកងពលថ្មី?

សុន : អត់ៗ មានបង្កើតផង កម្លាំងដដែល ។

ដានី : កម្លាំងដដែល?

សុន : បាទ! កម្លាំងនៅក្នុងកងពលដែលធ្លាប់វែកពេញនឹង ចឹងកម្លាំងនឹងឡើងមកដដែល ។

ដានី : ឡើងមកដដែល?

សុន : បាទ! ឡើងមកមណ្ឌលភីរី ។

ដានី : ទាំងអស់ម្តង ទាំងម៉ាកកងពល?

សុន : ទាំងអស់ម៉ាកកងពលនឹងវា៣វរសេនាធំ ។

ដានី : ៣វរសេនាធំ?

សុន : បាទ! ជំនាន់នឹងកម្លាំងពេញៗ ម៉ារវរសេនាតូចមាន៤អនុសេនាធំ ។

ដានី : ហើយកាលនឹងដឹះប៉ុន្មានកាណូតទៅ?

សុន : ខ្ញុំមិនចាំទេប៉ុន្មាន ប៉ុន្តែច្រើនណាស់ ច្រើនកាណូត កន្លែងពាណិជ្ជកម្មរដ្ឋ ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម កាណូតពាណិជ្ជកម្មដឹកទាំងអស់ ។

ដានី : ខែប៉ុន្មានទៅនឹងខែ?

សុន : ខ្ញុំអត់ចាំដែរ ប្រហែលជាខ្លះខែ៥ ខែ៦ដឹង ។

ដានី : ព្រោះបែកៗរំដោះបានភ្នំពេញថ្ងៃ១៧មេសាឆ្នាំ៧៥ ១៧ខែ៤?

សុន : បាទ! ១៧មេសានឹង ខែ៤ ខ្លះ៦ ខែ៥ ខែ៦នឹង ព្រោះខ្ញុំឡើងដល់ក្រចេះចឹង ធ្វើ ដំណើរពីក្រចេះទៅមណ្ឌលភីរី ឡានវាជាប់ផ្លូវនោះ ខែភ្លៀងហើយ ។ ចឹងទ័ពអត់បាយ តាមព្រៃតាមអីនឹង ឡានដឹកអង្ករឲ្យអត់បាន ទៅពាក់កណ្តាលព្រៃទៅអត់រួចបកមកវិញទៅ ចូលក្រចេះម៉ាសារ ។ បានម៉ាសារទៀតឡើងខែប្រាំ ទៅក្រចេះរៀនសូត្រនៅក្រចេះនឹង ចង់ម៉ាឆ្នាំ ។

ដានី : រៀននៅក្រចេះនឹង?

សុន : បាទ! រៀននៅក្រចេះ នៅយូរ ។

ដានី : នៅទីក្រុងក្រចេះនឹងតែម្ចាស់?

សុន : នៅនឹងជួររាម៍ ហើយខ្ញុំនៅក្រចេះចាញ់មហាចាញ់ ខ្ញុំជួររាម៍ក្រចេះនៅអត់បាននៅញាក់ រាល់ថ្ងៃចាញ់។ ដល់ឡើងផុតក្រចេះទៅអត់ចាញ់។

ដានី : នៅក្រចេះរយៈពេលប៉ុន្មានទៅបានទៅដល់?

សុន : នៅយូរពេលតែប៉ុន្មានខែ ពេលតែនិយាយទៅពេលតែជាប់ឆ្នាំ ខែ១ ៧៦ ។

ដានី : ខែ១ ៧៦?

សុន : បាទ! បានឡើងៗម៉ាសារទៀតអត់ឡើងតាមជួរនឹង ឡើងទៅខាងជួរទៅស្នូលចេះវិញ ឲ្យ ទៅឆ្លងព្រែកទេទៅ គេហៅភ្នំព្រេចភ្នំអី បើកកាត់ភ្នំ ជួរភ្នំព្រេចនឹងចេញទៅមណ្ឌលកិរីតែ ម្តង ឡានដែរ ប៉ុន្តែវាអត់មានជាប់មានអីទេ វាខែប្រាំនឹង ខែ១ ឡើងទៅដេកព្រៃម៉ាយបំ ស្តែកឡើងបានដល់ព្រំដែន។

ដានី : ចឹងនៅក្រចេះយើងអត់ធ្វើអីទេ នៅតែរៀនសូត្រ?

សុន : នៅរៀនសូត្រ ជំនាន់នឹងឆ្លងជីវិតសូន្យស្តីកេ
រៀនសូត្រជីវិតសូន្យដ្ឋយមតិអីគ្នាម៉ាជំនាន់នឹង និយាយទៅ អត់មានទំនេរ រៀនរហូត។

ដានី : គេមានធ្វើប្រវត្តិរូប សួរនាំ?

សុន : បាទ! មានធ្វើប្រវត្តិរូប សួរពីវណ្ណៈភាព សួរពីស្តី។ ខ្ញុំនៅនឹង ខ្ញុំសុំកេរលេងដុះកេអត់ឲ្យ ទៅ។

ដានី : កេឲ្យទៅ ជិតដែរ?

សុន : បាទ! ខ្ញុំគ្មានឆ្ងាយអី។

ដានី : បានចេញមកឆ្លងទូកដ ចេញព្រែកប្រសព្វជិះមក?

សុន : ពួកដែលកងខ្ញុំនឹង កេឲ្យខ្ញុំមកធ្វើត្រីចឹងតាមកង កេរើសអ្នកមកធ្វើត្រីផ្ទះបីបាននៅតាមៅ ក្រហម-កនេះ ពួកនឹងវាទៅលេងដល់ភូមិខ្ញុំ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំសុំទៅ ខ្ញុំនៅជាមួយកងវ័រនៅកាន់ តេអូកាន់ស្តីនឹង។

ដានី : និរសាហើយម៉េច?

សុន : នៅដូចថាកាន់អាគ្រឿងចឹងៗ មិនមែននិរសាទេ កាន់តេអូ កាន់អីចឹងទៅ ដល់នេះកេអត់ ឲ្យដើរ កេថាចាំទៅជាមួយកេ កងវ័រនឹង។

ដានី : នៅផ្ទាល់ៗជាមួយ?

សុន : បាទ! កងវរៈៗនឹង ប្រពន្ធនៅស្រុកនៅនឹងដែរ គេថា“ចាំអញទៅលេងដូះប្រពន្ធកាត់ចាំ ឯងទៅ” ។ ដល់ទៅម៉ាថ្ងៃ ជាម៉ាថ្ងៃមិនដឹងជាគេភរខ្ញុំម៉ាថ្ងៃៗ កាត់នោះក៏អត់បានទៅដែរ ទៅគេហៅឡើងទៅទៀតទៅ ថ្ងៃ១ ៧៦ ខែ១ ។

ដានី : ចឹងកាលនៅក្រចេះនឹងយើងទាក់ទងអីជាមួយខាងតំបន់ក្រចេះដែរ?

សុន : តំបន់ក្រចេះនឹង
ដូចអត់មានទាក់ទងអីយើងក្រាន់ទាក់ទងខាងគេតំបន់គេយើងស្នាក់នៅចឹង ។

ដានី : តែអត់មានធ្វើការជាមួយពួកតំបន់ទេ?

សុន : បាទ! អត់មានធ្វើការទេ ក្រាន់តែរស់នៅនឹង រៀនសូត្រនៅនឹងហាត់ៗ រាល់ថ្ងៃរាល់យប់ ។

ដានី : ក្រចេះតំបន់ឯករាជ្យ ឬតំបន់ស្វ័យត ឬក៏តំបន់?

សុន : ក្រចេះកាលនឹងដូចតំបន់ស្វ័យត ក្រចេះដូចអត់មានដល់ភូមិភាគណាទេ ដូចតំបន់ស្វ័យតទេ កាលនឹង ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលយើងធ្វើដំណើរមកមណ្ឌលភិរិ យើងមកស្នាក់នៅកន្លែងណាក៏ដល់?

សុន : ខ្ញុំមកដំបូងនៅ យកទៅនៅម៉ាវរៈខ្ញុំទៅដល់កន្លែងនៅមុនគេ ត្រង់នឹងនៅកណ្តាលព្រៃនឹង វា មានបន្ទាយចាស់ បន្ទាយជំនាន់ទាហានពីដើម ។ ចឹងគេថាកងពូឯងនៅនឹង ទៅដល់ចុះទៅ នឹង ។

ដានី : នៅណាគេហៅអីអានឹង?

សុន : ត្រង់នឹងគេហៅស្តីគេ ពពួកជ្វាំងយាអីគេ ពាក្យជនជាតិ ត្រង់នឹងនៅក្នុងព្រៃ ។

ដានី : ម៉ុអីគេម៉ុអីនឹង?

សុន : នឹងវាចូលក្នុងខេត្តមណ្ឌលភិរិហើយ ប៉ុន្តែស្រុកនៅក្នុងស្រុកអូររាំង ។

ដានី : ស្រុកអូររាំង?

សុន : បាទ! ក្រាន់ទីតាំងនឹងហៅពពួក ។

ដានី : នៅជាប់ព្រំដែន ហើយអត់ទេ?

សុន : អត់ទេ នៅឆ្ងាយៗព្រំដែនៗបួននៅត្រង់នឹង ឡានជិះចង់ម៉ាថ្ងៃទៀតបានដល់ព្រំដែន ។
បាទ! ប៉ុន្តែថាកន្លែងក្រោយៗគេក្រាន់នៅកន្លែងក្រោយ កន្លែងបង្កបង្កើនដល់នៅក្រោយ ប៉ុន្តែដល់ពេលនេះទៅព្រំដែនគេរើសកម្លាំងទៅទៀត ។

ដានី : ហួសពីកែវសីម៉ាទៅឆ្ងាយ?

សុន : ហួស បាទ! កែវសីម៉ានឹងក៏កងពួកខ្ញុំនៅដែរ ប៉ុន្តែថាវរៈផ្សេងគ្នាកងវរៈសេនាធំ ។

- ដានី : ដល់មន្ទីរក្រោមពេលនៅណាទៅ?
- សុន : មន្ទីរក្រោមពេលនៅកោះព្រៃក្រវា ។ ទីរួមស្រុកជំនាន់ព្រៃក្រវានោះនៅកោះព្រៃក្រវា មិនមែននៅទីរួមស្រុកភ្នំពេញទេ ។
- ដានី : ទីរួមខេត្ត?
- សុន : អី! បាទទីរួមខេត្ត ។
- ដានី : ទីរួមខេត្តនៅកោះព្រៃក្រវា?
- សុន : នៅកោះព្រៃក្រវា ។
- ដានី : ចឹងឆ្ងាយៗពីកន្លែងពូទៅ?
- សុន : ឆ្ងាយដំបូងម៉ាត្រូវ ទៅរៀនអីដំបូងម៉ាត្រូវ ។
- ដានី : ទស្សនាបរិវេណដែរ?
- សុន : បាទ! ខ្ញុំទៅរៀនញឹកញាប់ក្នុងកន្លែង ។
- ដានី : ពូមានឋានៈអីដែល ដល់ពេលទៅ?
- សុន : ខ្ញុំនឹងអនុសេនាធំកាលនឹង ។
- ដានី : អនុសេនាធំដូច?
- សុន : ម៉ាកងខ្ញុំនៅព្រំដែន តែម៉ាកងខ្ញុំនឹងឯង ។
- ដានី : យើងកាលនឹង អនុសេនាធំពូខាងអី ខាង?
- សុន : ការនិយាយទៅ អនុសេនាធំខ្ញុំ ដូចជាគេចំណាញ់យកទៅយកតែកងផ្សេងៗ និយាយទៅដូចគេជ្រើសរើសចំណាញ់ អាខ្លះនឹងទៅបាត់ម៉ាកំណាត់ម៉ាត្រូវ ម៉ាត្រូវអីគេយកមកវិញ ។
- ដានី : យកទៅណា?
- សុន : យកមកនឹង យកមកនៅក្រោយនឹងទេ គ្រាន់តែឲ្យនៅព្រំដែន នៅធ្វើការអត់កើតទេ ជំនាន់នោះ ខុសហរណ៍ថាយើងដើរនឹងគ្មានទទួលខុសត្រូវ ដូចជាជាតិសាសន៍ស្តី និយាយពីចេះចុះ របៀបថានិយាយថាយើងខ្លាចយួន ខ្លាចស្តីចឹង ឃើញគ្រាប់ ឬក៏យើងនិយាយអីទៅមិនចំណាញ់ នឹងគេអត់ទុកទេ ។ ដល់ចឹងគេចំណាញ់កម្លាំងបាត់ម៉ាអនុសេនាធំចឹង ខ្ញុំនៅនឹងចាំ ។ ហើយមានកងរ៉ាវនៅជាមួយ ។
- ដានី : ចុះដូចជានៅជិតបងប្អូនជនជាតិដែរ?
- សុន : នៅជាមួយគ្នា ។
- ដានី : នៅជាមួយគ្នាដែរ?

សុន : បាទ! គេមានកម្លាំងការពារដំបូង នៅដំបូងពេញម៉ាត្រូវនៅជាមួយគ្នា ប៉ុន្តែគ្រាន់ហូបបាយអី ផ្សេងគ្នា ប្រជុំជីវភាពអីផ្សេងគ្នា ។

ដានី : តាត់ខាងបងប្អូនជនជាតិអីតាត់ខាងពួករបស់ភូមិភាគ?

សុន : ខាងតំបន់ ។

ដានី : តំបន់អី?

សុន : ខ្ញុំអត់ស្គាល់ទេ តំបន់នឹងមិនដឹងតំបន់អី ។

ដានី : តំបន់១០០ ប៉ុន្មានដែរ?

សុន : បាទ! ខ្ញុំអត់ស្គាល់ ដូចអត់ចាប់អារម្មណ៍សួរតំបន់គេកាលនឹង ។

ដានី : ចុះភូមិ អ្នកភូមិជនជាតិនៅជាមួយនឹងជិតៗ នឹងដែរ?

សុន : នៅព្រំដែន អត់មានភូមិនៅជិតនឹងទេ ។

ដានី : អត់មានភូមិ?

សុន : ដល់មកដោះស្រាយម៉ាកំណត់ថ្ងៃ ឬម៉ាថ្ងៃបានដល់ភូមិ ។

ដានី : សុទ្ធតែព្រៃ?

សុន : សុទ្ធតែព្រៃភ្នំ ។

ដានី : តែអត់អីដែរ អត់ចាញ់?

សុន : អត់ចាញ់ទេ ខ្ញុំនៅអត់ចាញ់ជនកាលនឹង បើវាភ្នំច្រើន ប៉ុន្តែវាអត់សូវមានព្រៃ ភ្នំវាលៗ ។ បើចាញ់ៗ អ្នកក្រោយ ចាញ់ ។

ដានី : នៅក្រោយណាវិញ?

សុន : នៅ អ្នកនៅធ្វើស្រែធ្វើអី ព្រោះខ្ញុំនៅព្រំដែនអត់មានធ្វើស្រែធ្វើអីទេ ចឹងយើងដើរទៅធ្វើ ការតាមព្រំដែន ហើយអ្នកនៅក្រោយនឹងធ្វើស្រែដងអីដង បង្កបង្កើនដល់ដើម្បីចិញ្ចឹមអ្នក មុខ ។

ដានី : ធ្វើការនឹង ធ្វើការយ៉ាងម៉េច យើងទៅធ្វើការជាមួយយួន ឬក៏យើងវ៉ៃ?

សុន : ទៅដំបូងយើងចង់ធ្វើការសហការគ្នាជាមួយយួន ប៉ុន្តែដល់ខុទ្ទកាលយើងយើងធ្វើការចឹង ទៅយើងមិនមានដែនទីរៀងខ្លួន យើងកំណត់ថាត្រង់នេះដីយើងចឹងទៅ ដល់គេៗ មានដែន ទីគេដែរ ។ ដល់ចឹងដែនទីវាអត់ ដែនទីយើងវាមិនត្រូវគ្នាទេ ចឹងយើងតែថាដីយើងនោះ គេថាដីគេនេះ ដល់ចឹងយើងចង់យកចំនុចមួយឲ្យត្រូវគ្នា អត់ត្រូវ ។ បាទៗ! ចឹងកើតវ៉ៃ គ្នាៗ ត្រឹម៧៦ វ៉ៃគ្នា ។

ដានី : ៧៦ វ៉ៃគ្នា ?

សុន : បាទ! ទៅត្រូវគ្នាស្រួលម៉ាឆ្នាំដំបូង ៧៥ ដល់៧៦ ចុងឆ្នាំ៧៦ នឹងវ៉ៃខុបៗ កន្លែងខ្លះវ៉ៃ កន្លែងខ្លះអត់ចឹង ។ កន្លែងខ្លះវ៉ៃនឹង លែងទាក់ទងគ្នាបាន អត់ឲ្យឃើញមុខគ្នាទេ ។

ដានី : អត់ឲ្យឃើញមុខ?

សុន : បាទ! ដល់កន្លែងផ្សេងយើងនៅសហការនៅអីគ្នាបាន ដល់កន្លែងវ៉ៃអត់ ។ ដល់មក៧៧ អានីសុទ្ធីមែនទែន សុទ្ធតែនេះទៅ ។

ដានី : ប៉ុន្តែពូទស្សាហ៍ទៅប្រជុំនៅទីកន្លែងពេលដែរ?

សុន : ទៅសឹងថា ម៉ាខែ២ខែទៅម្តង គេហៅទៅញឹក ដិះឡានម៉ាថ្ងៃកាត់ព្រៃទម្រាវដល់ ។

ដានី : ទៅប្រជុំជាមួយគាលីននឹង?

សុន : បាទ! គាលីន ជាមួយសយតាសយ ។

ដានី : តាសយ ពេលនឹងគាលីនប្រធាន ឬតាសយប្រធាន?

សុន : គាលីនប្រធាន ។

ដានី : គាលីនប្រធាន សយអនុ ។

សុន : សយអនុ កាត់កាចណាស់ តាសយ ។

ដានី : កាត់កាច?

សុន : បាទ! គាលីនស្អិតទេ កាត់អត់សូវមាត់សូវ-ក ប៉ុន្តែតាសយមិនបានទេ កាចណាស់ ។

ដានី : ស្គាល់កាត់ច្បាស់?

សុន : បាទ! ស្គាល់ច្បាស់បើទៅរៀនរហូត ។

ដានី : កាត់អ្នកស្រុកណា?

សុន : កំពង់ចាមទាំងអស់តាសយ គាលីន ក៏នៅកំពង់ចាម នៅគាលីនកាត់នៅព្រៃឈរខ្ញុំដឹង ចាំប្រហែលច្បាស់ ប៉ុន្តែកាត់អ្នកនៅកំពង់ចាម ។

ដានី : សយ?

សុន : សយអីក៏នៅនឹង ។ ប៉ុន្តែគាលីនពេលទៅរៀនសូត្រអីបង្រៀនទ័ពព័ព្រំដែនទៅ កាត់មិនអ្នក បង្រៀនទេ ព្រោះកាត់នយោបាយនិយាយអីកាត់អត់សូវចេះទេ អក្សរកាត់អត់ចេះដឹងនឹង បាទ! គ្រាន់ចេះបានអានខ្លះ ។ បើតាសយបានកាត់បង្រៀន ។

ដានី : តាសយបង្រៀន?

សុន : បាទ!

ដានី : តាលិនកាត់ធ្វើអី ?

សុន : កាត់ហ្នឹងបើនិយាយទៅប្រធានកងពលនឹង ។

ដានី : ប៉ុន្តែកាត់ ?

សុន : បាទ! រៀនសូត្រអីតាសយទេ បង្រៀន ។

ដានី : បង្រៀន ?

សុន : បាទ! សយកាចណាស់ ។

ដានី : កាត់កាចយ៉ាងម៉េចទៅ ?

សុន : បើថាខុសហើយ ដែលថាបញ្ជាឲ្យវ៉ៃហើយ កាត់វ៉ៃហើយវ៉ៃចោល ។

ដានី : ចឹង ?

សុន : បាទ!

ដានី : កាត់វ៉ៃកូនទាហាន ?

សុន : បាទ! នៅធ្វើមិនបានទេ កាច ។

ដានី : អី! ដល់ឆ្នាំណាទៅបានគេចាប់ពួកកាត់ ?

សុន : ឆ្នាំ៧៨ហើយ ។

ដានី : ឆ្នាំ៧៨ ?

សុន : បាទ! ដើមឆ្នាំ៧៨ ចុង៧៧គេចាប់ ។ ថាទៅបុរិយនគេចាប់ក្រោយគេបំផុត ។

ដានី : លិនចាប់ក្រោយ ?

សុន : បាទ! ចាប់ដូចថាថ្នាក់ភូមិភាគ ថ្នាក់តំបន់នេះ ចាប់អស់ហើយ តាលិននេះចាប់ក្រោយ ។
 តាសយនេះចាប់មុនទៀត តាលិននេះក្រោយទៀត ប្រធានកងពលនឹង
 ប៉ុន្តែតាសយចាប់ មុន ។

ដានី : តាសយគេចាប់មុន ?

សុន : គេនិយាយ ប៉ុន្តែយើងមិនដឹងអីទេប្អូន បើកាលនឹងគេនិយាយថា បើគេរៀបចំបក្សគេនឹង
 ជាចំហរតាលិននឹងធំ ប៉ុន្តែក្នុងបក្សគេនឹងដូចថាគេប្រុងសើរើនឹងសយធំជាង គេនិយាយ
 ចឹង ។

ដានី : តែចុះពូជដូចថាពូមានគួរនាទី ដែលយើងជាកម្មាភិបាលមួយដែរ ដែលជាអនុសេនាធំចឹងដែរ
 យើងខ្សែជាមួយតាលិន តាសយដែរ យើងអត់ៗមានគេមក ?

សុន : គេចាប់ដែរ គេគិតតាមខ្សែតាមអីចាប់ស្ទើរតែទាំងអស់និយាយម៉ាកងនៅតែខ្ញុំមួយគេ
ពិសោធន៍អស់អាចម៍អស់នោមដែរ ។

ដានី : ចឹង?

សុន : បាទ! គេដូចយើងអត់មានសកម្មភាពអីក្នុងរូបគេចាប់បាន គេចាប់ដែរ ប៉ុន្តែគ្រាន់គេ
ពិសោធន៍អស់អាចម៍អស់នោមហើយខ្ញុំ ។ បាទ! គេឲ្យចាប់គ្នាឯងក៏ចាប់ដែរ ខ្ញុំចាប់ គេនៅ
ពីលើខ្ញុំទៀត ប្រធានដូចអនុសេនាមានប្រធានមានអីចឹងទៅ ខ្ញុំក្រោមគេទេ អនុសេ
នាធំដែរ ប៉ុន្តែវាមានប្រធានអនុប្រធាន សមាជិក ។ ដល់ចឹងគេឲ្យចាប់ហើយសុទ្ធតែអាអ្នក
នៅរួមបាយរួមអីជាមួយយើង តែបើយើងធ្វើអត់បាន អានីក៏គេចាប់យើង ។ តែខ្ញុំម៉ា
សារនឹងសុទ្ធតែធ្វើបានទាំងអស់ ។ ហើយខុសហរណ៍ចូលទៅវ៉ែនៅព្រំដែននឹង

គេប្រគល់ដូច ថាគេចង់សាកយើង និយាយទៅគេចាប់ម៉ាខ្សែតាលិច ចាប់ទាំងអស់
ហើយរំលាយអ្នក កម្មាភិបាលម៉ាខ្សែជំនាន់តាលិចដឹកនាំនឹង រំលាយចោលទាំងអស់ ។

ដល់ពេលនេះយកពី ៣០១ ទៅក្តាប់នឹង គេប្រើយើងធម្មតា

ប៉ុន្តែសិទ្ធិអំណាចគេរំលាយអស់ហើយ ។ ប៉ុន្តែដល់ ពេលយើងធ្វើល្អវិញទៅ

គេទុកដើមវិញឲ្យធ្វើ គេដូចយើងមានសិទ្ធិអី អនុសេនាធំ ឬ អនុសេនាតូចចឹង

គេពិសោធន៍យើងអស់អាចម៍អស់នោះ ថាយើងអត់មានក្បត់មានអី ឬការពារគេ

គេឲ្យនៅធ្វើប្រព័ន្ធយុវកកបក្សអីគេរំលាយទាំងអស់ ។ ដល់ពេលគេចូលដឹកនាំ

ដឹងថាយើងល្អបានគេបញ្ចូល ដឹកនាំចូលបក្សគេ ។

ដានី : ចឹងកម្មាភិបាលដែលដូចយើងកម្មាភិបាលចាស់មកពីជំនាន់តាលិច តាសយអីនឹង ចាប់ពី
ខាងក្រើមណាដល់ក្រើមណាទៅដែលគេចាប់ ភាគច្រើន ។

សុន : ចាប់ពីប្រធានក្រុមទៅ ។

ដានី : ចាប់ពីប្រធានក្រុមទៅ?

សុន : បាទ! ចាប់ស្ទើរទាំងអស់ ។

ដានី : ដូចឋានៈប្រហែលៗពួកអ្នកដែលរួចច្រើន?

សុន : ទេ! ភាគតិចណាស់នៅរស់ បើម៉ាកងខ្ញុំម៉ាសារនឹងនៅព្រំដែននៅតែខ្ញុំមួយ ក្រៅពីនឹងមក
ចាប់ទាំងអស់ ខ្ញុំនាំគេមកចាប់មិនចេះតិច ។ ប៉ុន្តែយើងអត់ចាប់ខ្លួនយើងទេ យើងនាំមក
គ្រាន់ដាក់ដល់កន្លែងគេ មានកន្លែងគេចាប់ផ្សេងៗ ហើយខ្ញុំនឹងសុទ្ធតែមានគ្នាឯង ដូចថា
ចុះសុទ្ធតែមនុស្សនៅជាមួយៗគ្នាចឹង ។ ចឹងគេយកមកប្រគល់ឲ្យយើងនាំមកចាប់ ហើយ

កាំភ្លើងខ្លាចហរណ៍ថាទ័ពគេមានកាំភ្លើងមានគ្រាប់បែក គេប្រគល់ឲ្យយើងថាធ្វើម៉េចធ្វើ
 ឲ្យតែយើងរៀបចំដែនការស្តារត្រកូល ។ ឲ្យគេចាប់បាន កាំភ្លើងក៏យើងដកខ្លួនយើង គ្រាប់
 បែកអីក៏យើងប្រមូលមកខ្លួនយើងទាំងអស់ តែយើងមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងជាន់ទេ ។ ប៉ុន្តែ
 ជំនាន់នឹង តែមានបទបញ្ជាដាច់ហើយ ទោះបីខ្ពស់ទាបលើយើងក៏អត់ហ៊ានប្រកែកដែរ ។
 ចឹងមុននឹងទៅនឹង ខ្ញុំប្រជុំជួរព្រឹកនឹង ខ្ញុំនិយាយ ខ្ញុំថា“យើងត្រូវដាស់ប្តូរគ្នា ចឹងត្រូវយក
 កម្លាំងពីព្រំដែនទៅៗ ជួយការងារការងាររដ្ឋខាងក្រោយអីចឹងៗ កាំភ្លើងសុំដកទាំងអស់ ទាំង
 គ្រាប់ទាំងរំសេវ ត្រឹមប្រមូលតំរង់ជួរចឹង ។ ប្រមូលហើយ យើងឆែកទៀត
 យើងឆែកធ្វើ ម៉េចឲ្យអស់ ។ ចឹងហើយកម្លាំងយើងជូនទៅខ្លួនយើងទៀត
 ហើយសូម្បីតែអ្នកជូនខ្ញុំ២នាក់ កម្លាំងដែលកងរ៉ាវៈហៅមកជួប២នាក់
 ប៉ុន្តែដឹងការងារចាប់ចងអីនៅតែខ្ញុំមួយទេ អាម្នាក់ ទៀតអត់ដឹងទេ
 គ្រាន់ជូនអមដំណើរទៅទេ កាំភ្លើងម៉ាដើមម្នាក់ ។ ទៅដល់ប្រគល់ឲ្យគេ
 យប់នឹងខ្ញុំនៅដេកនឹងយប់នឹងគេចាប់នឹងដែរ គេចាប់ប្រឡំខ្លះដែរ យប់នឹងគេចាប់ដឹងថា
 ប្រឡំដឹងអីគេអត់លែងភ្លាមទេ គេចាប់ចឹង ទាល់តែភ្លឺឡើងគេមើលឃើញមុខច្បាស់បានគេ
 លែង អាចាប់ប្រឡំខ្លះគេចាប់ប្រឡំ ។ ដឹងយកទៅណាៗ ខ្ញុំមិនដឹងដែរ ។

ដានី : ចុះពូទទួលបញ្ជាមកពីណាដែលយើងមានដែនការយើងត្រូវចាប់?

សុន : អានីកងរ៉ាវៈៗ គេហៅយើងទៅជួប ។

ដានី : កងរ៉ាវៈចាស់របស់យើង ឬក៏កងរ៉ាវៈថ្មី?

សុន : មិនមែនកងរ៉ាវៈចាស់ទេ គេយកពីកងផ្សេងទៅមកក្តាប់ ។

ដានី : អូ! ៨០១ទៅ?

សុន : បាទ! ៨០១ទៅ ។

ដានី : ពីខាងអី?

សុន : បាទ! ខាងភាសារឿន ។

ដានី : ខាងភាសារឿន ខាង?

សុន : បាទ! ៨០១ ។

ដានី : ម៉េចបានគេទុកចិត្តពូ ហើយគេប្រគល់?

សុន : មិនដឹងជាយ៉ាងម៉េចដែរ ប៉ុន្តែសកម្មភាពដែលគេធ្វើម៉េចខ្ញុំអត់ដែលប្រឆាំងនឹងគេ ខ្ញុំធ្វើ
 សម្រេចបានទាំងអស់ ។

ដានី : អ្នកផ្សេងគេធ្វើ គេឲ្យធ្វើចិនដែរ ឬក៏យ៉ាងម៉េច អ្នកដូចជាឋានៈដូចពូដែលធ្វើជាប្រធានកង
គេធ្វើពិសោធន៍ចិន?

សុន : បាទ! ពិសោធន៍ដូចគ្នានឹង ហើយម៉ាស៊ាននឹងមិនមែនថា គេមិនមែននេះទេ ខ្ញុំក៏ភ័យ គេក៏
ភ័យដូចរៀងតែខ្លួននឹង ។ ហើយក៏មិនដឹងថាគេចាប់ថ្ងៃណាទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែអំពើដែលយើង
ប្រព្រឹត្តិយើងខ្ញុំតែធ្វើល្អនឹង ។

ដានី : តែពូគិតថាកាលនឹងសកម្មដែលគេថាក្បត់ៗយ៉ាងម៉េច ពូគិតថាក្បត់ចិនមែន ឬយ៉ាង
ម៉េច?

សុន : បើតាមគំនិតខ្ញុំយល់ដូចជា មិនដឹងថាគេក្បត់យ៉ាងម៉េច បើថាការខុសឆ្គងនឹងមាន ។ ខុស
ហរណ៍មួយ ដែលអានឹងកងជាមួយខ្ញុំ ហ្នឹងនៅដេកនៅកន្លែងយាមធ្វើការយើងមានប៉ុស្តិ៍
កន្លែងធ្វើការតាមព្រំដែន មានកន្លែងប៉ុស្តិ៍មួយដើរធ្វើការហើយមកសម្រាកនៅនឹងវិញ ។
ហើយយប់នឹង ខ្ញុំនឹងមានគ្នាម៉ាក្រុមៗ យប់ឡើងយើងចែកមុខសញ្ញាគ្នាដើរធ្វើការ ។ ដល់
យប់ឡើងយើងមកដេក ទទួលយប់នឹង អី! កងមានគេនោះ គេពីលើខ្ញុំគេប្រធានចិនទៅ
ដល់ចិនយប់ឡើងមានភ្ញៀវដងយប់នឹង គេប្រាប់ថា « ដេកមិនបាច់យាមទេចិន » ។ ដល់
ចែងឲ្យអ័យ្យនវាចូលមក យើងដេកនោះ អត់យាម ចិនវាចូលផ្ទះសំនាត់ដឹកក្នុងរុនដី
ហើយគេដាក់មិន គេដាក់ចំរូងចិនហើយចូលដេកចិនម្តង ។ ដេកយូនវាចូលមកវាដាក់នៅ
ក្បែរផ្ទះនឹង ផ្ទះចិនយូនវាចូលមកគ្នាវា៧នាក់ វាដាក់មិន២០ គ្រាប់ ហើយប្រជុំពីល្ងាចនឹង
កងវរៈនឹងហៅមកប្រជុំៗដូចជាយើងទទួលដែនការទាំងអស់ ។ ព្រឹកឡើងក្នុងម៉ាថ្ងៃសុទ្ធតែ
មានដែនការគេ ក្នុងម៉ាថ្ងៃក្នុងម្នាក់ចាក់ចំរូងឲ្យបាន១៥០០-២០០០ ស្តាយខ្លួនយើង
ទៅចាក់ខ្លួនយើង ។ ដល់ពេលប្រជុំដាក់ដែនការ
ព្រលឹមឡើងធម្មតាដេកអត់យាមចិនដូចជា ងើបអត់ទាន់ពេល
កងវរៈនឹងទៅពីក្រោយទៅដល់មុន ទៅដល់អត់ឃើញមានមនុស្សហៅ អូ! មិនមែនហៅទេ
ទៅដល់នឹងនារសាសៃនអាចំរូងនឹងទៅ ឃើញមានមិនយូនវាដាក់ ដល់
ចិនស្រែកហៅខ្ញុំភ្ញាក់ឡើងមមមមើលចិនទៅដាស់គេ ។ ទៅដល់គាត់អត់សួរអាប្រធានពីលើ
ខ្ញុំទេ គាត់សួរខ្ញុំ « មកដល់ពួកឯងដាក់មិន ហើយក៏មិនអ្នកណា » ។ ខ្ញុំមើលទៅខ្ញុំថា « ខ្ញុំអត់
បានដាក់ជង » អត់ហ៊ានឆ្លើយ យើងអត់ហ៊ានភរថាអីគេជំនាន់នឹង យើងត្រង់ ។ ដល់ចិនវា
ដាក់អាជូរយើងតែងដើរធ្វើការម៉ាក្រាប់ទៅ វាដាក់យប់ វាប្រញាប់វាមិនដាក់ដិតអីវាដាក់
ចិនទៅមិនគ្រាប់បោចស្មៅគ្រប់ៗមើលទៅឃើញ ។ ដល់ចិនគាត់ដាក់ចំរូងឲ្យនារសាកាត់

ដោះៗ អាមីនបានមួយ ហើយដូរទៅចង្រ្កានបាយ២ គ្រាប់ទៅ វាដាក់កន្លែងដាំបាយដាំអីវា
 ដាក់ទាំងអស់ កន្លែងដេកយើងចល័តតាមភ្នំអីចឹង ។ ដល់ចឹង « ឯងដេកណាយបមិញ បាន
 អត់ដឹងយួនចូល? » ខ្ញុំថា « ខ្ញុំដេកក្នុងផ្ទះសំនាត់ » « យាមអត់? » « អត់យាម » ប្រាប់គ្រង
 ចឹងទៅ ។ តែប៉ុន្តែនឹងគាត់ហោមកប្រជុំ ហោមកទាំងអស់ ដែនការចាក់ចំរូនរំលាយចោល
 អត់បានទៅចាក់ទេ គាត់ហោមកប្រជុំថា « ពួកឯង » ចង្អុលមកខ្ញុំថា « ឯងនាំកម្លាំងឯងពន្យារ
 មិននឹងឲ្យអស់ ។ ហើយអាប៉ុន្មាននាក់នឹងទៀត » រឺត រឺននឹង គាត់ប្រធានអនុសេនាធំពី
 លើខ្ញុំ ចឹងគាត់ថា « ឲ្យរឺតនាំកម្លាំងនឹងជាមួយពួកតំបន់ទៅតាមរឺយួននឹង ។ យួននឹងដឹងថា
 យួនវាចូលមកវាទៅវិញវាអត់ទាន់ទៅទេ វាដឹងថាយើងតាម វានៅចាំគ្រងណា ចឹងគាត់
 ថាឲ្យតាម គាត់បញ្ជារៀបម៉ាក្រុមខាងប្រឹកនឹងឲ្យទៅតាមវាចូលដល់បន្ទាយអត់ ឬវាសំនំ
 ខាងណា ។ ដល់ចឹងឲ្យខាងរឺតនឹងទៅ ។ ខ្ញុំនឹងរាវៗក្នុងពន្យារ រាវម៉ាថ្ងៃនឹងរាវអត់អស់
 ហើយអាប៉ុន្មានផ្ទះៗ ឡាននឹងវាក្យៀងនោះ វាដាក់ហើយក្យៀងទឹកត្រឹមៗនេះ យើងអត់ហ៊ាន
 រាវទេ វាលិចហើយចាំទឹកស្រក់វារាវតាមនេះ ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំវាទទួលកន្លែងដែលដូចថាវាអត់
 មានរឿងទទួលហើយវាអត់មានរឿងជាន់ទៀតណា ។ ដល់ខាងរឺតនឹង គេនាំកម្លាំងទៅ
 ហើយខ្ញុំឡើងប្រាប់គាត់ ខ្ញុំថាយួននឹងអត់ចូលបន្ទាយទេ អាចវាចាំគ្រងណា រឺតឯងនាំ
 កម្លាំងទៅប្រយ័ត្នគ្រោះថ្នាក់ៗ កម្លាំងនឹងរឿងទៀតហើយ ។ ខ្ញុំដឹងថាយើងមានរឿងជាន់ៗ
 យើងខុសហើយ រឿងយួនចូលដាក់មិនម្តងហើយ
 យើងតាមទៅតែឲ្យប៉ះពាល់កម្លាំងអានឹង រឿងទៀត ។ មកដល់នឹងដូចខ្ញុំថាចឹង
 យួនវាជិតទៅដល់បន្ទាយវាមានភូមិចាស់មួយនៅលើ ភ្នំនឹង វានៅអង្គុយសំនំចាំនឹង
 វាមានព្រៃម្តុំ ។ ហើយយើងតាមក្នុងទាំងរឺតទាំងពួកតំបន់ ផង
 ទាំងពួកយើងជនជាតិអីនឹង ។ នាំទៅមានអីយួនវាដាក់បេមកពីលើមក រហូសអស់
 ប៉ុន្មាននាក់ គ្រាន់តែបាក់ជើង ត្រូវដៃអស់៧នាក់ អានឹងហើយគេចាប់ ។

- ដានី : គេថាយើង?
- សុន : គេថាយើងអត់ទទួលខុសត្រូវ យើងសេរី យើងក្បត់អីចឹង គេចោទស្រេចតែគេថា បើ
 និយាយថាក្បត់ដូចមានកំហុសចឹង ។
- ដានី : ប៉ុន្តែដូចជាមេធំៗ តាលិន តាសយអី?
- សុន : ដូចគ្នានឹង ដឹងថាត្រឹមកងរាវៈកងអីដឹង ខ្ញុំអត់សូវដឹងដែរអារឿងនឹង គេថាគ្រាន់ថាចំនុចគ្នា
 ខុសចឹងៗ វា មើលមនុស្សបើនិយាយទៅវាមិនមែនចង់ចឹងទេ ប៉ុន្តែយើងគ្រោះថ្នាក់ ។

ដានី : ចាប់ផ្ដើមដូចជាសង្ស័យ ចាប់ផ្ដើមគេចោទថាយើងក្បត់ចាប់ពីឆ្នាំណាៗដល់ឆ្នាំណា?

សុន : ៧៧ ៧៨រហូតចេញមក ។

ដានី : ចាប់ផ្ដើមមុនគេចាប់តាលីន តាសយ ឬក៏ក្រោយពីគេចាប់?

សុន : ក្រោយ ។ ដែលយ៉ាងមែនទែន គេចាប់តាលីន តាសយ គេចាប់ម៉ាសារមិនយកអ្នកដឹកនាំទៅថ្មី ។ ចឹងម៉ាសារនឹង យកមក៨០១មក មិនមែនជាអត់ចាប់ទេ ចាប់ទៀត នៅតែមានចាប់ទៀត ចាប់ត ។

ដានី : ដល់ពេលចាប់តាលីន តាសយទៅ គេយកពី៨០១មក?

សុន : យកពី៨០១ តាសារអីនឹង ។

ដានី : តាសារៗគាត់?

សុន : តាសានយោបាយ ប្រធានកងពល ។

ដានី : ប្រធានកងពល គេហៅកងពលប៉ុន្មាន?

សុន : កងពល៧២០ដដែល ។

ដានី : ៧២០ដដែល?

សុន : បាទ!

ដានី : ចឹងតាសារគាត់នយោបាយ?

សុន : បាទ!

ដានី : ហើយអនុតាសារ បញ្ជាការយោធា ខាងវ៉ៃ?

សុន : អនុនោះឈ្មោះតាកឹមៗមួយ ណាក់មួយ សុទ្ធតែកងពល ។

ដានី : តាសារ កាលនឹងគេហៅគាត់០៦?

សុន : បាទ! ហៅ០៦ នឹងលេខគាត់ ។

ដានី : លេខ០៦?

សុន : បាទ! លេខហៅក្នុងតេអូលេង ដល់ចឹងគេហៅគាត់អីចឹង ០៦ ០៥ ។

ដានី : ០៥តាសារឿន?

សុន : តាសារឿន សុទ្ធតែពួកម៉ាកគាត់ គ្នាគាត់ តាសារឿន០៥ ។

ដានី : ចឹងដល់ពេលកាលជំនាន់នឹង គេដូចគេប្រើយើង គេបញ្ជាយើងឲ្យ ឧបមាថាយើងគេចង់ចាប់ក្នុងក្រុមរបស់ពួក ដូចជាខាងលើៗពួកចឹង គេមកប្រាប់យើង ថាត្រូវចាប់ត្រូវអីចឹងចទៅ?

សុន : គេចាប់អ័កម្នាវណាដែលទុកចិត្តគេហៅទៅដួប ទៅប្រាប់ ។

ដានី : គេទៅប្រាប់?

សុន : បាទ! ដែលកម្នាវណាដែលគេទុកថា មិនល្អគេមិនឲ្យដឹងទេ ។

ដានី : គេប្រាប់នឹង គេមកប្រាប់ថានឹងខុសអី?

សុន : ខុសអី ក្បត់អីចឹងវាទៅធ្វើសកម្មភាពអីចឹង
ដូចខ្ញុំនិយាយមិញចឹងអានឹងហើយគេហៅសកម្ម ភាពនោះ ។
ហើយខ្ញុំហារណាថាយើងដើរទៅធ្វើការស្អីចឹងទៅ ឃើញដូចជាដានីស្អីៗ យើង
ឃើញថាដានីយួនដានីអីចឹងចូល ចេះនិយាយដូចជាបំភ័យយុត្តិសាស្ត្រអីចឹង អានឹងក៏គេ
ចោទយើង ។

ដានី : ហើយមួយទៀត បើតាមព្រមានប្រសាសន៍មិញ
ដូចជាកាលនឹងគ្រាន់តែមានកំហុសផ្ទាល់ខ្លួន ពូដែលមានឲ្យយោបល់ថា
គាត់មិនមែនក្បត់អីចឹង ដោយសារបញ្ហា?

សុន : យើងមិនហ៊ាន ។

ដានី : អត់ហ៊ាន?

សុន : បាទ! មិនហ៊ាន ។

ដានី : គេបញ្ជាមកយើងធ្វើតាមចឹង?

សុន : បាទ! គ្រាន់តែខ្ញុំដូចរឿងដូចអីនឹងទៅ គេហៅខ្ញុំទៅ គ្រាន់គេប្រាប់ៗថា «ឯងឃើញទេ ទៅ
ជាមួយគ្នា ដឹងដែលសកម្មភាព ។ ហ៎! ដើរធ្វើការព្រំដែនមិនដឹងជាស្អីៗ យួនចូលក៏មិនដឹង
យួនចូលមកដាក់មិនក៏មិនដឹង ហើយឲ្យទៅតាមយួនហើយគ្មានការប្រុងប្រយ័ត្នជាមុន អា
នឹងហើយសកម្មភាពក្បត់» គេនិយាយថាចឹង ។ ដល់ចឹងអានឹងហើយគេចាប់ ។

ដានី : ពួកអ្នកចាប់ដែរអត់?

សុន : បាទ! ខ្ញុំមិនមែនអ្នកចាប់ទេ គ្រាន់តែនាំទៅឲ្យកន្លែងគេចាប់ ។ អ្នកចាប់នឹង សូម្បីតែអ្នក
ចាប់នឹងយើងមិនដឹងថាអ្នកណាទេចាប់ ។ ប៉ុន្តែគ្រាន់យើងមានទិសដៅមួយ
គេឲ្យនាំដាក់ចំនុច ណា យើងនាំដាក់ត្រង់នឹង ។

ដានី : តែអ្នកដែលដូចឈ្មោះរឿងអី គេដឹងថាពួកអ្នកនាំឲ្យគេទៅ?

សុន : ខ្ញុំអ្នកនាំ ខ្ញុំអ្នកនាំជាមួយគ្នាៗ ធ្លាប់ចឹងនឹង គ្រាន់តែកាំភ្លើងអីយើងដកខ្លួនយើងចឹងមក គេ
មិននេះទេ គេឲ្យដែរគេមិនប្រឆាំងមិនអីទេ ។

ដានី : ភាគដឹងខ្លួនមុនដែរ?

សុន : បាទ! គេដឹងថា មិនមែនថានេះទេ គេដឹងថាទៅក្រោយ មិនដឹងថាចាប់ទេ ឧទាហរណ៍ប៉ុន្មាន អានីនគេមាននីតិវិធីគេនិយាយ ។ ឧទាហរណ៍ថាយើងត្រូវទៅក្រោយ ចឹងកម្លាំងត្រូវផ្លាស់ ប្តូរនៅការដោះកំពុងសំរុកធ្វើស្រែធ្វើអីចឹង យើងការងារព្រំដែនរយាលចឹង ត្រូវដកកម្មា ភិបាលខ្លះ ឬមហាជនខ្លះដើម្បីទៅជួយការងារខាងនោះ ។ តាមពិតអានីនគេដកទៅនឹង គេ ចាប់នឹងឯង ។

ដានី : គេធ្វើចិត្តសាស្ត្រយើង?

សុន : បាទ! ប៉ុន្តែគ្រាន់នីតិវិធីគេនិយាយទេ ។

ដានី : តែដឹងថាគេចាប់នឹង គេសម្លាប់នៅណា ឬគេដាក់កុកនៅគ្រងណា?

សុន : អត់មាននៅដែរឃើញសម្លាប់នឹងទេ ពួកខ្ញុំយកមកបាត់ៗនឹងមកដល់ភ្នំពេញអីមិនដឹង មក អាចបញ្ជូនមកភ្នំពេញ ។

ដានី : ពូជីនដែរ កាលនឹងគេបញ្ជូនមកភ្នំពេញ?

សុន : បាទ! បញ្ជូនមកភ្នំពេញ គ្រាន់តែអាចដឹងខ្ញុំអាចដឹងយើងវាច្បាស់ហើយ ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាអត់ មាននៅនឹងទេ មកបញ្ជូន ។

ដានី : ដឹងថាយកមកភ្នំពេញមកកន្លែងណា?

សុន : អត់ដឹងដែរ ខ្ញុំ ប៉ុន្តែគ្រាន់គេថាយកមកភ្នំពេញៗ គេដឹកឡានខុបឡានអីចឹង ។

ដានី : បាទ! គេដាក់ឡានខុប?

សុន : ប៉ុន្តែយើងដាក់គ្រងណាៗខ្ញុំមិនដឹងទេអានីន យើងអ្នកទាហាននៅមុខ ។

ដានី : ក្រោយមកទៀតដឹងដែរអត់?

សុន : អត់ ។

ដានី : ចុះតាលិន តាសយដឹង?

សុន : តាលិន តាសយ គេចាប់នឹងក៏មិនដឹងថាគេយកទៅណាដែរ ។ បើថាគេចាប់ៗដឹងថាចាប់ ប៉ុន្តែមិនដឹងយកទៅណា ។ ដូចជាជំនាន់នោះមិនអាចដឹងគ្នាបាន គ្រាន់តែអ្នកមករៀនចឹង មករៀន៣០ នាក់ ទៅវិញដូចជាបានតែ១០ នាក់ ឬ៥ នាក់អីចឹង ។

ដានី : អត់ដឹងទៅណា?

សុន : អត់ដឹងទៅណា សូម្បីតែគ្នាឯងទៅរៀនជាមួយក៏អត់ដឹងដែរ ប៉ុន្តែគ្រាន់យើងក្នុងចិត្ត យើង ដឹងថា តែបាត់ហើយគេចាប់ហើយ យើងដឹងចឹងដែរ ។

ដានី : បើតាមព្យាបាលស្មារតីមើល កាលជំនាន់តាំងពីយើងទៅតាំងពី៧៥ រហូតដល់៧៨ អ្នកដែលគេ ត្រូវចាប់ទៅអស់ច្រើនអស់ ក្នុងកងពល?

សុន : អី! ខ្ញុំក្តាប់មិនបានទេ បានតែអ្នកនៅជាមួយគ្នា ។ ហើយអ្នកផ្សេងៗដូចថាយើងមិនដែល បានទំនាក់ទំនងគ្នា ចាប់ចងអីប៉ុន្មានអត់ដឹងទេ ។

ដានី : ចុះពេលតាសាន គាត់ចូលទៅកាន់កាប់ដូចជាពូនៅតួនាទីនឹងដដែល?

សុន : ខ្ញុំនៅដដែល ។

ដានី : អត់មានឡើយ?

សុន : បាទ! រហូតទល់ខ្ញុំដាច់ជើង ។

ដានី : ចុះពូទស្សាហ៍មកប្រជុំនៅមន្ទីរកងពល យើងឡើងមកប្រជុំធម្មតា?

សុន : មុនដែលខ្ញុំដាច់ជើងនឹង មកប្រជុំធម្មតាដូចថាយើងមានដែនការព្រំដែនអី អីចឹងគេហៅទៅ ព្រោះយើងអ្នកនៅប្រកព្រំដែន ។

ដានី : បាទ! មកប្រជុំជាមួយ?

សុន : កន្លែងកងពល ។

ដានី : មកប្រជុំ កន្លែងកងពល?

សុន : បាទ!

ដានី : ប្រជុំធម្មតា ។ ហើយចុះគេមានបញ្ចូលដូចជាសមាសភាពថ្មី ពីខាង៨០១ ឬក៏គេរើសថ្មីអី ចូលទៅថែមជំនួសកម្លាំងចាស់ដែលគេចាប់ទៅ?

សុន : ដូចអត់មានរើសដឹង ខ្លាហរណ៍ថាមកតាំងពីជំនាន់យើងដំបូង គេចាប់អស់ម៉ាជំនាន់នឹង អា នឹងគេយកមកចាប់ពីកងរ៉ាវទៅ ។ បាទ! អានឹងគេយកមកពីនឹងទាំងអស់ ។

ដានី : មន្ទីរ៨០១ ?

សុន : បាទ! ឬក៏អនុសេនាធំខ្លះ អនុសេនាធំខ្លាហរណ៍ថាប្រធានក្រុមអីទៅពី៨០១ អីចឹង ទៅ ដល់នោះប្រធាន.....(ខ្យល់) ។

ដានី : តែពូចាស់ ពួកគេមកថ្មីៗ យើងនៅធ្វើការជាមួយគ្នាដែរ ឬក៏ក្នុងស្ថានភាពមួយនៅតែខ្លាច គ្នា នៅតាមដានគ្នា?

សុន : អានឹងគេតាមដានៗ យើងតាមដាន ប៉ុន្តែខ្ញុំទស្សនៈនៅនឹង បើនៅព្រំដែនបើថាអ្នក៨០១ ទៅនិយាយទៅបើមានចំនុចខ្សោយអីខ្ញុំអត់ខ្លាច ខ្ញុំហ៊ានៗ និយាយគ្រងៗ និយាយទៅ ខ្លាហរណ៍ថាឡើងនៅសមរម្យឡើងវែកពុលប្រយុទ្ធគ្នាចឹង គាត់មានសិទ្ធិមកពី៨០១ ក្តោប

ក្តាប់យើងមែន ប៉ុន្តែដូចជាអត់ឈានមុខយើង អត់ដើរតួជាងយើងៗ ថាឲ្យវិញ ប៉ុន្តែគេអត់ ហ៊ានចាប់យើងដែរ ។

ដានី : គេអត់ហ៊ាន?

សុន : ឧទាហរណ៍ថាយើងមេៗ មិនត្រូវទៅមុនដល់ពេលវៃអី មិនត្រូវឡើងទៅមុនកូនទាហាន ដល់ ចឹងបញ្ហានៅតែក្រោយចឹង ខ្ញុំមានហេតុវាស្តីឲ្យអីចឹង អត់អីទេ ។

ដានី : ស្តីឲ្យនៅចំពោះមុខគាត់?

សុន : បាទ! ចំពោះមេ ។

ដានី : ហើយក៏ពេលប្រជុំជាមួយប្រធាន?

សុន : ពេលអាយើងវៃយើងអីនឹង ប៉ុន្តែដល់ពេលប្រជុំជួយមតិគ្នាទៅវិញទៅមក ប៉ុន្តែគេអត់យក កំហុសយើងដែរ ។ ដល់ចឹងខ្លះ គេចូលចិត្តវិញ ។

ដានី : តែពួកខាង៨០១ សុទ្ធមកពីខាងណាស្រុកកំណើត?

សុន : ៨០១ចំរុះ ក្រចេះក៏មាន កងវ័រខ្ញុំក្រចេះ នៅបុសលាវ ។

ដានី : នៅបុសលាវ?

សុន : បាទ! ខ្មោចញើសនឹងកាត់ស្លាប់ហើយ ។

ដានី : កាត់ស្លាប់នៅណា?

សុន : ស្លាប់នៅមណ្ឌលភិរនីង ។ កាត់អនុធនសិស្សៗ ញើសនឹង អង្គដែនទីអីរលាយអស់ហើយ គាត់នឹង កាត់ស្លាប់នឹងជាន់មីន ។

ដានី : ចុះពេលដែល៧៨អីនឹងវៃជាមួយយួនវៃខ្លាំងៗ ដូចសមរម្យនៅខាងស្វាយរៀង ខាងអី?

សុន : វៃខ្លាំង ។

ដានី : វៃយ៉ាងម៉េចខ្លះ?

សុន : វៃដែល៧៨ដែលគេចូលហើយថ្ងៃខ្លាំងថ្ងៃប៉ុន្មាន ថ្ងៃ៣០ ខែ១២ ខែ១ វៃខ្លាំង ។ តែ ក្រោយមកដែលវៃចូលទូទាំងប្រទេសម្តង អានឹងខ្ញុំដាច់ជើងអស់ហើយ ។

ដានី : ពេទ្យ នៅពេទ្យណា?

សុន : ខ្ញុំនៅពេទ្យកងពល នៅមណ្ឌលភិរ នៅកោះព្រៃក ។

ដានី : នៅកោះព្រៃក?

សុន : បាទ! នៅស្រុកកោះញ៉ែកម្នុង មន្ទីរពេទ្យគេ មន្ទីរពេទ្យគេមានពាក់ព័ន្ធនឹងៗ វះកាត់ៗ ហើយ មានមកកន្លែងបំប៉នថែទាំមីចឹង ។

ដានី : ដាច់ជើងនឹងពូជាន់មីន?

សុន : ជាន់មីន ។

ដានី : មីនយើងគ្នាឯង ឬក៏មីនរបស់យួន?

សុន : អត់ទេ អាមីនរបស់យួនៗ ដែរដាក់ ។

ដានី : ដាក់នៅកន្លែងណា?

សុន : ដាក់នៅព្រំដែន ដាក់នៅតាមបន្ទាយ ដូចជាគេដាក់ការពារបន្ទាយគេចឹង បាទ! យើងឡើង ទៅវ៉ៃ ។

ដានី : នៅម្ដុំណាដែលពូ?

សុន : នៅ គ្រងនឹងគេហៅផ្លូវលេខ១៤ វាព្រំដែនគ្រងនឹងវាមានផ្លូវជាតិខាងព្រំដែន យកផ្លូវមក ធ្វើព្រំដែនម្នាស់ម្នាក់ ។ ហើយដែលខ្ញុំឡើងទៅ នឹកដោយសារតែពួកខាង៨០ ១ ទៅដែរ ៨០ ១ គេមិនក្តាប់ពីលើខ្ញុំទៀត ។ ដល់ចឹង ប៉ុន្តែទៅប្រជុំទទួលដែនការអី ខ្ញុំទៅដែរ ប៉ុន្តែ មនុស្សខ្ញុំចិត្ត ខ្ញុំប្រកែកអត់ឈ្នះគេទេ ខ្ញុំទៅ ។ ចឹងទិសដៅពីវរសេនាធំទៅ អត់ឲ្យទៅវ៉ៃ ទៅអីទេ ខ្លាហរណ៍ថាវ៉ៃឈ្នះវ៉ៃអីអត់ទេ គ្រាន់តែទៅចាក់ចំរូង នឹងទៅយាមថាយួនចេញ ចូលដីយើងអីឲ្យជើង ។ តែគេនោះដូចជាសាកចិត្តខ្ញុំ ឬក៏គេចង់ឈ្នះម៉េចទេ របៀបដឹកនាំ សិទ្ធិនៅប៉ុន្មាន ប៉ុន្តែគ្រាន់ថាអត់ទាន់ប្រកាស អត់ទាន់ចាត់តាំងអីចឹង ។ ដល់ចឹងគេរៀបខ្ញុំថា ឲ្យទៅវ៉ៃឈ្នះ ដល់ចឹងខ្ញុំប្រកែកថា « ចឹងយើងទៅប្រជុំដែនការពីវរសេនាធំថាអត់ឲ្យវ៉ៃទេ ថា « ហៅ! ត្រូវតែវ៉ៃ » ។ ចឹងគេយកគេពី៨០ ១ ទៅ ចឹងគេយកឥទ្ធិពលនឹងគ្រប់ដណ្តប់យើង ដល់ចឹងខ្ញុំចិត្ត ខ្ញុំទៅវ៉ៃ ទៅគ្នា៣នាក់ ។

ដានី : ទៅ៣នាក់?

សុន : បាទ! គេយកកម្លាំងទៅ៣នាក់ គេប៉ុន្មាននាក់ គេចាក់ចំរូងហើយគេមកដុះមក គេមក កន្លែងមកឲ្យខ្ញុំទៅវ៉ៃ៣នាក់ អត់ទាន់ហូបបាយទេ ។

ដានី : ទៅវ៉ៃឈ្នះ?

សុន : បាទ! ទៅវ៉ៃឈ្នះ ។ ទៅទម្រាំបានវ៉ៃនឹងវាឆ្នើង២-៣សារ វាឆ្នើងនឹងថាមិនឲ្យខ្ញុំទៅវ៉ៃដែរ ប៉ុន្តែវាឆ្នើងៗ ថាចិត្តខ្ញុំទៅទៀត ។ ៣សារវាឆ្នើង ខ្ញុំឡើងទៅក្រោយឡើងទៅដល់ឃើញផ្លូវទៅ ទៅដល់បន្ទាយនឹងរៀបនឹងវ៉ៃនឹង ខ្ញុំជាន់មីន ជាន់អាបឆ្កែលឡាក់ព្រំដែន អាបឆ្កែលគេធំ

បង្កើតដុះដូចថាដុះបារាំងដំណាំបារាំងពីដើមនោះ មាននៅថ្ងៃមាននៅអីនោះ ។ ទៅនៅ
 ជាន់ៗ អារក្សកង្វើរខាងៗ អែបៗ ខ្ញុំនេះ មិនថាខ្ញុំជាន់មិនទេ ថាយួនបាញ់ចុះភ្នែកនៅមើលតែ
 យួននោះ យួននៅនិយាយ ឮដល់វាទៅសម្រាកព្រំនេះឃើញដំបូងវាហើយនោះ ។ ដល់
 ចឹងរៀបបាញ់ហើយខ្ញុំជាន់ ពួកនឹងថាយួនបាញ់ខ្ញុំរត់ចោលអស់ទៅ រត់ទៅក្រាបឆ្ងាយ
 ដល់ខ្ញុំងើបឡើង ខ្ញុំដឹងខ្ញុំត្រូវមិនស្រែកហៅគេនឹង បានអារម្មណ៍រត់មក
 អារម្មណ៍ទៀតរត់បាត់ ទៅបណ្តោយ ។ រត់ដឹងមកដឹងតទាំងអស់ ខ្ញុំថាយួនបាញ់ខ្ញុំ
 កាំភ្លើងយើងខ្ញៀកបាត់អស់ ហើយខ្ញុំស្មានទៅ ខ្ញុំស្តាប់ថាខ្ញុំជាន់មិន
 ខ្ញុំស្តាប់រាវរកកាំភ្លើងអីបាត់ទៅ ឃើញរណ្តៅមិននៅ ក្រោមខ្លួនខ្ញុំដឹងថាជាន់មិន
 ទាញបង់ទាញអីពីហោរេបា ខ្ញុំទាញអាវង់នឹងរុំជើងអីនឹងហើយ ខ្ញុំហៅគេមកៗដល់
 បានគេរត់មកខ្ញុំនឹងអូសៗ អាម្នាក់នឹងតូចជាងខ្ញុំមានអូសមិនរួចដឹងនឹង
 គ្រាន់តែគ្រាន់នឹងដូចភ័យដងអីដង ញ័រក្រាខ្ញុំអត់រួចទេ ។ ខ្ញុំថា “មិនបាច់ក្រាទេ ឲ្យអូសៗ
 គ្រាន់តែអូសដល់ជើងភ្នំ ប្រហែល១០០ ចូលដល់ក្នុងព្រៃ យួនមកដល់កន្លែងខ្ញុំដុះនឹង ។
 មកដល់វាលរ ខ្ញុំនៅដេកចឹង ដេកមើលទៅលើមកឈរក្នុង៤-៥ នាក់ ។

ដានី : តែវាអត់ឃើញពូទេ?

សុន : វាឃើញដែរ វានិយាយញ័រញ័រ វាឃើញឈាមដែលគេអូសខ្ញុំទៅ ឈាមតាមស្មៅចឹង
 ទៅនឹងរហូត ហើយស្មៅជាមប៉ុននេះ អាស្មៅត្រឹមៗនេះ ឃើញដានចឹងទៅវាចង្អុរទៅព្រៃ
 ហើយខ្ញុំដេកមើលម្នាក់ទៀត ឲ្យទៅហៅអាម្នាក់ដែលរត់ចោល ហៅតាមសែនខ្ញុំ ។
 ដល់ចឹង វានិយាយញ័រញ័រៗយូរចឹង វាបាញ់អ៊ុមទៅពីលើខ្ញុំបុកដើមឈើលើនឹង
 បាញ់មកលើខ្ញុំ ២ គ្រាប់ បាញ់ចឹងទៅវាអត់ហ៊ានតាម វាទៅបន្ទាយវិញៗ ។
 ពួកនឹងយកស្នែងយកអីចង សែនខ្ញុំទៅ ចងសែនទម្រាំដល់កន្លែងឈប់៣-
 ៤ ដងឆ្ងាយដែរ ។ មកដល់កន្លែងពេទ្យម៉ា យប់វាស៊ីបានដល់ពេទ្យ
 ជាន់តាំងពីម៉ោង៣ ថ្ងៃៗ ទាល់តែម៉ាយប់វាស៊ីឡើងដល់ព្រឹក ម៉ោង៧-
 ៨ បានដល់ពេទ្យ ។

ដានី : ចុះឈាមហូរ?

សុន : បាទ! ហូរឡើងអស់ហើយ ហូរថាខ្ញុំនៅប្រហែលជាកន្លះកីឡូ ម៉ាកីឡូទៀតបានដល់ពេទ្យ
 ក៏ឆាប់ដែរ ខ្ញុំសន្ទប់ដុំៗហើយនោះ ។ ហើយសែននោះ សែនកាត់ភ្លៀងទៀត ភ្លៀងម៉ា
 យប់វាស៊ី សែនក្នុងដូចថាវាស៊ីដែរ ។

ដានី : ខែប៉ុន្មាន ៧៨?

សុន : ខ្ញុំខែ៥ ។

ដានី : ខែ៥ ៧៨?

សុន : ខែ៥ ៧៨នឹងស្រុកនឹងវារៀងហើយ រៀងជាប់ ។

ដានី : ពូដេកពេទ្យនឹងដល់បែកៗ៧៧?

សុន : បាទ! ដល់បែកខ្ញុំដេករហូតៗ មិនទាន់ជាទេ ខ្ញុំរត់នឹងនៅខ្លះនៅឡើយ ចេះរត់តាមគេប្រគំ

ដានី : ចុះរត់ម៉េចទៅដល់ពេលពូ?

សុន : យើងដើរឈឺប្រគំខ្លះចឹងទៅ មានក្របីជិះក្របីខ្លះទៅ រទេះគោអីបើអស់ទៅយើងដើរប្រគំ ចឹង ប៉ុន្តែលែងគិតអីកាលនឹង វាងាប់ក៏ងាប់ទៅ ចេះតែរស់ទៅ ចេះដើរតាមគេទៅ ។

ដានី : ដើរមកជាមួយកងពលទាំងអស់គ្នា?

សុន : បាទ! ដើរអ្នកជើងជាៗនឹងដើរគេជួយយើងខ្លះយកអីវ៉ាន់អីខ្លះ ដើរជើង ។

ដានី : ចឹងពេលយួនចូលមកដំបូង ពូរត់មកខាងណា ជំនឿខាងណានៅកោះព្រៃក?

សុន : និយាយទៅនៅ៣ខែនឹង រត់វិលនឹងក្រចេះ ស្ទឹងត្រៃ មណ្ឌលកិរី រតនកិរីនឹង ។

ដានី : ចឹងវិលនឹង?

សុន : បាទ! វិលនៅនឹង ។

ដានី : ប៉ុន្តែពតក៏វិលនឹង?

សុន : បាទ! ជួនណាគ្នាយទៅរតនកិរី ជួនណាស្ទឹងត្រៃ ពីក្រោយស្ទឹងត្រៃ អូរពាងមាន់ ។

ដានី : អី! វិលនឹងរហូតដល់ពេលណាបានយើងមក ចេញពីដុត?

សុន : ខ្ញុំនោះ ឡើងភ្នំមកដងវែក មកនៅជើងនឹង ខ្ញុំមកនៅ៨២ ។

ដានី : ៨២?

សុន : ១៧៨២ ប្រហែលជាខែប៉ុន្មាន ខែ១ ខែ២ ខែប្រាំ បើមិនខែ១១ ខែ១២នឹង ខែរាំង ស្រក់ទឹកហើយបានខ្ញុំឡើង ។ បានមកភ្នំដងវែក ។

ដានី : ចឹងកងពលទាំងអស់ ដល់ពេលឆ្នាំ៨២បានយើងចេញដុតពី អ្នកឡើងភ្នំនឹង?

សុន : បាទ!

ដានី : ចឹងនៅចន្លោះពី៧៧ ៨០ នឹង ពូនៅជាមួយកងពលដដែល?

សុន : អត់ទេ និយាយថាកងពល គាំភ្នំខ្ញុំជាប់ជើងមក វាដូចជាដាច់អាណត្តិហើយ មកនៅ ក្រសួងមន្ទីរ នៅមន្ទីរពេទ្យមន្ទីរអីនឹង នៅកន្លែងអ្នកពិការគេប្រើស្រពៅតាមក្រសួងមន្ទីរ

ពេទ្យនៅតាមកន្លែងកងពលនឹង លែងមានអីនៅហើយ យើងដាច់ពីទាហានហើយនឹង ។
ដល់ចឹងកាលខ្ញុំនោះនៅបណ្តោះអាសន្នសិន នៅកន្លែងពេទ្យនោះ ប៉ុន្តែដល់រត់លួនចេះរត់ជា
មួយគេជាមួយឯងមក ។

ដានី : ដល់ពេលឡើងភ្នំទៅ ពូមកនៅណាទៅ?

សុន : ឡើងភ្នំខ្ញុំនៅមន្ទីរតាខៀវនេះ ។

ដានី : មន្ទីរតាខៀវ?

សុន : បាទ! នៅក្រសួងមន្ទីរ ខ្ញុំនៅឃ្នាំងមកឡើងលើភ្នំ ខ្ញុំនៅឃ្នាំង ។

ដានី : ហ្នឹងនៅមន្ទីរជាមួយសុន សេន?

សុន : បាទ! នៅជាមួយតាខៀវ ជាមួយសុន សេន ។

ដានី : នៅកន្លែងនឹងខ្លះ?

សុន : នៅភ្នំដងរែក នៅខាងជើងនៅទន្លេល្ពៅ គេហៅទន្លេល្ពៅ ។

ដានី : ខាងទន្លេល្ពៅ ខាងព្រំដែន?

សុន : បាទ! អានីនមុំពាកន្លែងលាវដង ខ្មែរដង ថៃដងនឹង នៅនឹង ។

ដានី : គ្នាច្រើនទេនៅនឹង?

សុន : ច្រើនណាស់ មិនតិចទេ គ្នារាប់រាប់កងពលចំរុះ ដឹងខាងណាខាងណា មានតាំងពីភូមិភាគ
កណ្តាល មានតាំងពីកងពល មិនដឹងពីណាណាច្រើនណាស់ ។

ដានី : តាអាន តាត់នៅនឹងដែរ?

សុន : អីអាន នៅនឹងដែរ តាត់ប្រធានភូមិនៅនឹង ។

ដានី : នៅណា?

សុន : នៅនឹងកន្លែងទន្លេល្ពៅ ។

ដានី : ទន្លេល្ពៅ?

សុន : តាត់ខាងប្រជាជនលើតាត់ ។

ដានី : ប្រជាជនទាំងអស់?

សុន : បាទ! ទាំងអស់ ។

ដានី : តាត់មក កាលរត់នឹង តាត់មកពីភូមិភាគកណ្តាល?

សុន : ខ្ញុំមិនដឹងច្បាស់ដែរ តាត់នឹងបែបនៅភូមិភាគកណ្តាលមុន ឡើងមកលើភ្នំគេឲ្យតាត់ភ្ជាប់ខាង
ប្រជាជន ។

ដានី : ខាងក្តាប់ប្រជាជន?

សុន : បាទ!

ដានី : នៅកន្លែងមុំពានីន?

សុន : បាទ!

ដានី : ប្រជាជនច្រើនកាលនឹង?

សុន : ប្រជាជនច្រើន បើនិយាយពីភូមិ បើនិយាយពីឃុំ បែបស្មើនឹងឃុំនេះ ច្រើនដែរនឹងម៉ាកូម គាត់កាលនឹង ។

ដានី : កាលនឹងនៅនឹងចំរុះ ដូចពូមកពីខាងកំពង់ចាម?

សុន : ចំរុះ និយាយពីស្រុកភូមិយើងវាមានចំរុះ វាមានកំពង់ធំ កំពង់ចាម តាកែវ កំពត ព្រៃ វែងមានទាំងអស់ ។

ដានី : ម៉ែកាលនឹងនៅនឹងដែរ? ចុះពូជបម្រើឆ្នាំណា?

សុន : ខ្ញុំរៀបឆ្នាំ៨៧ ។

ដានី : ឆ្នាំ៨៧?

សុន : បាទ! ខ្ញុំនៅក្នុងដីថៃ ។

ដានី : ចឹងកាលពូនៅទន្លេល្ពៅខាងមុំពានីន កាលនឹងពូជបម្រើនៅ ស្គាល់ម៉ែនៅ?

សុន : បាទ! ស្គាល់គាត់នឹង គាត់ស្គាល់តាំងពីខ្ញុំដេកពេទ្យ ។

ដានី : អូ! កាលនឹងម៉ែនៅមណ្ឌលភីវែរ?

ប្រពន្ធ : បា! ខ្ញុំនៅពេទ្យកងពល ។

ដានី : ពេទ្យកងពល ។ ម៉ែគាត់ទៅតាំងពីជំនាន់៧៥ ជាមួយគ្នា?

សុន : ជំនាន់នឹង ម៉ែជំនាន់នឹងឯង ។

ដានី : ចុះគាត់អានកាត់អ្នកស្រុកកំណើតណាដែរ?

សុន : ខ្ញុំអត់ស្គាល់ច្បាស់ទេ អ៊ីអាន គាត់នៅខាងណា ខាងតាកែវ ខាងកំពតមិនដឹង តាកែវ មិន ដឹង ។

ប្រពន្ធ : បងម៉ែវីន អ៊ីអាន ម៉ែវីន ប្រពន្ធបង០៦ នៅនេះឯង ។

ដានី : បង?

ប្រពន្ធ : បងម៉ែវិញ ប្រពន្ធបង០៦ គាសាន ។ គាត់មកនៅនេះដែរ ។

សុន : បងគាត់បង្កើត បងម៉ែវីនបង្កើត ម៉ែវីននឹងត្រូវប្រពន្ធគាសាននឹង ។

ដានី : តាសានកាត់ស្លាប់បាត់ហើយនឹង ?

សុន : បាទ! កាត់ស្លាប់ ។ កាត់នៅនេះសព្វថ្ងៃ ។

ដានី : ចឹងពូទៅនៅមុំពានីនរហូតដល់ពេលណាបានផ្លាស់ ?

សុន : ខ្ញុំនៅយូរដែរ នៅពេលកែឆ្នាំ មើល៧១ខ្ញុំចុះមកនៅអន្លង់វែង ។

ដានី : ឆ្នាំ៧១ចុះមកនៅអន្លង់វែង ?

សុន : បាទ! នៅអន្លង់វែងបានម៉ាឆ្នាំ ។

ដានី : ចុះមកទាំងអស់គ្នា ?

សុន : បាទ! ចុះមកទាំងអស់គ្នា ក្រសួងមន្ទីរតារាគ្យៗមកនៅនឹងទាំងអស់ អន្លង់វែង ។ ដល់ឆ្នាំ ៧២មកនៅនេះ ។

ដានី : ចុះពូមានប្រសាសន៍មិញថា ពូរៀបការឆ្នាំ៨៧ ?

សុន : បាទ!

ដានី : ៨៧នៅដីថៃ ?

សុន : ៨៧ បាទ! កាលនឹង ។

ដានី : យ៉ាងម៉េចដូចថាកាលនឹងពូមានប្រសាសន៍ថាពូនៅកន្លែងមុំពានរហូតដល់៧១ បាន ?

សុន : មុំពានីន ប៉ុន្តែកន្លែងដែលស្នាក់នៅនឹង យើងនៅលើដីថៃទេ ។

ដានី : អូ! ចឹង ?

សុន : បាទ! នៅលើដីថៃទេ ដែលថៃគេឲ្យនៅតាមក្បែរៗនឹង ។ មិនមែននៅលើដីយើងទេ ។ ទាហានធ្វើការបាញ់ដល់នឹង ។ ប៉ុន្តែនៅលើដីថៃ យួរកន្លែងទប់សម្ភារៈនៅលើដីថៃទេ មកដឹកមក ។

ដានី : យកសម្ភារៈ ។ ចឹងដូចនៅនឹងពូអ្នកកាន់យួរ ?

សុន : បាទ! ខ្ញុំអ្នកសម្រាប់បើកបរទូក ដែលពេលនឹងទ័ពគេអីចឹងមកបើក ខ្ញុំមកបើកសម្ភារៈ ។

ដានី : សម្ភារៈ ?

សុន : បាទ! សម្ភារៈដូចជាខោអាវ គ្រាប់រំសេវអីនឹង សម្ភារៈប្រើប្រាស់ ។

ដានី : ដល់ពេលឆ្នាំ៨៧បានរៀបការជាមួយមីន ។ រៀបការយ៉ាងម៉េច យើងបានរៀបការតាមប្រពៃណី ?

សុន : យី! វាក្មេងទេ ជំនាន់នោះ យើងការ២-៣កូ ។

ដានី : ២-៣កូ ចាប់ដៃចឹងដែរ ?

សុន : បាទ! ការនៅជំនាន់នឹង ។

ដានី : កាលនឹងដូចថាយើងព្យាបាលពិភពទៅវិញទៅមក ឬក៏?

សុន : គ្មានអ្នកណាបង្ខំ ។

ដានី : ខាងអ្វីៗតាៗកាត់រៀបចំចែងឱ្យ?

សុន : អត់ៗមានអ្នកណាបង្ខំ ពេញចិត្តខ្លួនយើង ។

ដានី : មិនមែនការអាន កាត់អ្នករៀបចំ?

សុន : បាទ! និយាយទៅកាលនឹងគេបង្ខំ ទាល់តែយើងស្រឡាញ់យើងនេះដែរ ក្រោយមកបើ យើងមិនស្រឡាញ់ មិនព្រមព្រៀងក៏មិនបង្ខំ ។

ដានី : អូ! ព្រមព្រៀង កាលនឹងរៀបការប៉ុន្មានក្នុងដែរ?

សុន : ការខ្ញុំពាក្យ ។

ដានី : ពាក្យ?

សុន : បាទ!

ដានី : ចុះម៉ឺងៗ កាលនឹងធ្វើអី កាលនៅម៉្ងៃ?

ប្រពន្ធ : ខ្ញុំនៅឃ្នាំង ។

ដានី : នៅឃ្នាំងជាមួយពូដែរ?

ប្រពន្ធ : អត់ទេ ខ្ញុំនៅឃ្នាំងផ្សេង ឃ្នាំងគ្រាប់ ។

ដានី : តែយើងនៅឃ្នាំងអីចឹង យើងនៅខាងស្រុកក្រោយ មិនមែនទាហាន ខាងប្រជាជនភ័ក្តិ អានឹង?

សុន : មិនមែនទាហានទេ នៅក្រោយ ។

ដានី : គេហៅប្រជាជនអានឹង?

សុន : បាទ! យើងនៅឃ្នាំង កន្លែងឃ្នាំង យើងនៅសម្រាប់ថែទាំឃ្នាំង មើលសម្ភារៈបើកបរឱ្យ គេនឹង ពេលសម្ភារៈទឹកចូលអី យើងជញ្ជូនចូលឃ្នាំងចូលអីទៅ ។

ដានី : កាលនឹងប្រជាជនយ៉ាងម៉េច ប្រជាជនបានន័យថាកូនៗ ប្រពន្ធកូនចៅរបស់កងទ័ព?

សុន : ប្រជាជនៗ នឹងកូនចៅកងទ័ពនឹង ខ្លះក៏ប្រជាជនសុទ្ធសាធចឹងទៅ ឡើងមកពីក្នុងពីអីជាមួយ អីអានអីអីអី ខ្លះកូនចៅទ័ព ។

ដានី : ចឹង?

សុន : ប្រពន្ធទាហាន ។

ដានី : ចឹងតាអាន អ្នកមកជាមួយគាត់ច្រើនដែរ?

សុន : បាទ!

ដានី : ដល់ពេលឆ្នាំ៧១ បានត្រឡប់មកនៅអន្លង់វែង?

សុន : មក ។

ដានី : ម៉េចបានត្រឡប់ទៅនៅអន្លង់វែង?

សុន : អន្លង់វែងកាលនឹងតាម៉ុកគេដឹកមកនៅនឹង មុនដំបូងវាទៅនឹង

ដល់ពេលក្រោយមកតាខៀវ គាត់មកនៅគាត់យកមកតាមមកនៅនេះ

ក្រសួងមន្ទីរគាត់បញ្ជូនមកនៅនេះទាំងអស់ ។

ដានី : ទៅនៅអន្លង់វែងបានម៉ាឆ្នាំ?

សុន : បានម៉ាឆ្នាំ ។

ដានី : ឆ្នាំ៧១ ដល់៧២ ខែប៉ុន្មានបានមកនេះ?

សុន : ៧២ មកនេះខែ២ ។

ដានី : ខែ២?

សុន : ខែ២ ៧២ ។

ដានី : ខែ២ ៧២ ។ ចុះពីខែមុំពានី ពី៧១ ខែប៉ុន្មាន?

សុន : ខ្ញុំអត់ចាំទេ អត់ចាំខែទេមើលទៅ ។

ដានី : ចុះមកអន្លង់វែង នៅជុំគ្នា នៅជុំគ្នា?

សុន : នៅជុំៗគ្នា ពួកខ្ញុំនៅម៉ុយ៉ាងនឹងនៅជុំគ្នា ប៉ុនយើងមានរបៀបដូច្នោះចឹងដែរ ប៉ុននៅម៉ាជុំគ្នា ។

ដានី : ម៉ាជុំគ្នា កាលនឹងតាខៀវគាត់អត់នៅនឹងទេ?

សុន : តាខៀវ គាត់មិននៅនឹងទេ គាត់នៅ អី! កន្លែងគាត់ថាទៅពិបាកកំណត់គាត់ដើរវាទេនេះតិច
នោះតិច គាត់ដើរធ្វើការកន្លែងដូចគាត់ ជួនណាគាត់នៅថែផង ជួនណាគាត់មកឯលិចនឹង
មក ។

ដានី : ដល់ពេលនេះចឹងទៅ គាត់ក៏ឲ្យដឹកមកទាំងអស់មក?

សុន : បាទ!

ដានី : ប៉ុន្មានទៅកាលមកជំនាន់ពូ ពីឆ្នាំ៧២ ចាប់ពី?

សុន : អី! ខ្ញុំភ្លាប់មិនបាន ប៉ុនច្រើន ប្រហែលដឹកប្រហែលជា ៣០ - ៤០ ឡានបានអស់ ។

ដានី : ៣០ - ៤០ ឡាន?

សុន : បាទ! ថៃដង ឡានខ្មែរដង ។

ដានី : ម៉ាឡានប៉ុន្មាននាក់ ម៉ាឡាន?

សុន : ម៉ាឡានដឹះ ប្រមាណ ១០ - ២០ នាក់អីនឹង សម្ភារៈដងអីដង ។ ច្រើននិយាយទៅប៉ុន្មានភូមិទេ សុទ្ធតែក្រសួងមន្ទីរកាត់ ។

ដានី : ប្រហែលជាប៉ុន្មានភូមិនឹង?

សុន : បាទ! ៤-៥ ភូមិ ។

ដានី : ប៉ុន្តែអ្នកដែលប្រជាជននឹង តាអាណទេ កាត់អ្នកគ្រប់គ្រង មកដំបូង?

សុន : បាទ!

ដានី : តាខៀវ កាត់អត់នេះទេ?

ប្រពន្ធ : ប្រជាជននឹងតាអាណផ្សេង តាអាណគ្រប់គ្រងប្រជាជនផ្សេង ។

សុន : តាអាណ ក្រសួងមន្ទីរតាខៀវនេះផ្សេង អត់មានតាអាណគ្រប់គ្រងទេ ដល់ក្រសួងមន្ទីរនឹង ផ្សេង តាអាណផ្សេង ។

ដានី : តាអាណផ្សេងម៉េច?

សុន : តាអាណខាងប្រជាជនផ្សេងទេ កាត់ទើបមកនេះ កាត់មកក្រោយខ្ញុំទេ កាត់មកនៅនេះ ។

ដានី : កាត់មកនៅកំរៀងនេះ?

សុន : បាទ! ក្រោយខ្ញុំទេ ។

ដានី : ចឹងពីមកឆ្នាំ៧២?

សុន : បាទ! ៧២ ដឹងកាត់មកក្រោយ ប៉ុន្តែមិនដឹងឆ្នាំណា ខ្ញុំអត់ចាំខែប៉ុន្មាន ដឹងកាត់មកក្រោយ ពួកខ្ញុំ ។

ដានី : ក្រោយយូរ?

សុន : បាទ! ក្រោយយូរដែរ ។

ដានី : បាទ! កាត់មកពេលសមាហរណកម្មហើយ?

សុន : អី ដូចមិនច្បាស់ទេ ដូចមុន ដូចក្រោយសមាហរណកម្មមិនដឹង ក្រោយ ។

ដានី : ពូមកកាំងពីឆ្នាំ៧២?

សុន : បាទ!

ដានី : ចុះពូមក មកដំបូងដូចយើងមកនឹងដំបូងយើងធ្វើអីទៅ យើងប្រជាពលរដ្ឋធម្មតា ឬក៏ យើងធ្វើជាកងទ័ព ឬក៏យ៉ាងម៉េច កាលពីឆ្នាំ៧២?

សុន : មានកងទ័ពប្រជាពលរដ្ឋធម្មតា រកស៊ីចឹងធ្វើស្រែធ្វើចំការ ។

ដានី : ឈប់ យើងឈប់ធ្វើកងទ័ពធ្វើអីហើយ?

សុន : បាទ! ឈប់ធ្វើ ។

ដានី : កាលនឹងពូមានកូនចៅនៅ?

សុន : មានហើយ ខ្ញុំមានកូនប៉ុននឹង ។

ដានី : ពានឹងហើយ?

សុន : បាទ! ពានឹង ។

ដានី : ក្រោយមកលែងមានទៀត?

សុន : បាទ!

ដានី : ចឹងចុះចាប់ពីឆ្នាំ៧២មក ដំបូងកន្លែងនឹងសុទ្ធតែព្រៃអីចឹងតើ?

សុន : បាទ! សុទ្ធតែព្រៃ ។

ដានី : ចុះយើងធ្វើ ដូចជាកាលនោះយើងនៅមានរបប យើងនៅមានអី ឬក៏យើងចាប់ផ្តើមរកខ្លួន ឯង យើងធ្វើស្រែចំការខ្លួនឯងហើយ ឬក៏យ៉ាងម៉េច?

សុន : បាទ! អត់មានរបបអីបើកទៀតទេ សមាហរណកម្មនឹងហើយគឺយើងអត់មានរបបបើក ធ្វើស្រែធ្វើអីហូបខ្លួនឯង ។

ដានី : បាទ! ពី៧២ដំបូងមិនទាន់សមាហរណកម្ម?

សុន : បាទ!មុន៧២នឹងអត់ទាន់សមាហរណកម្មទេ អានឹងរបបរបស់អីយើងនៅបើកខ្លះ ។ ក្រោយ មកយើងរកហូបខ្លួនយើង ។

ដានី : កាលនឹងសុទ្ធតែព្រៃសុទ្ធតែអី យើងធ្វើម៉េចទៅ យើងដើម្បី?

សុន : យើងកាប់ យើងឆ្ការទៅ រុករានទៅ ។

ដានី : យើងកាប់ យើងធ្វើស្រែ ។ កាលនឹងដូចនៅម្តុំនឹងអីមានមិនមានអីអត់?

សុន : អត់មានទេ តាមនេះ អត់មានៗទេខាងឆ្ងាយៗ នៅម្តុំខ្ញុំត្រង់នេះអត់មាន ។

ដានី : ចឹងស្រួលដែរ បើអត់សូវមានមិនចឹងយើងកាប់អត់សូវខ្លាច?

សុន : បាទ! យើងកាប់ចំការកាប់ ប៉ុនយើងចេះប្រយ័ត្នដែរនឹង កាប់ចេះមើលចេះអីទៅ ។

ដានី : ចុះពូយើងចំការដល់ពូសពូថ្ងៃ សុទ្ធតែពូកាប់ខ្លួនឯងទាំងអស់?

សុន : កាប់ខ្លួនឯង ។

ដានី : គេអត់ហាមឃាត់យើង យើងកាប់បានប៉ុន្មាន យកប៉ុននឹងទៅ ឬក៏?

សុន : អត់ទេ គេចែក ។

ដានី : គេចែកៗ ?

សុន : បាទ! គេចែកកាប់ចិនចែកគ្នាទៅ យើងវាសម្រែកចែកគ្នា ដីចំការប៉ុន្មាន ដីដុះប៉ុន្មាន បាន ចេះចាប់បានៗ ក្រោយៗគេមក ខ្ញុំបានខ្លះ យើងទិញដីថែមទៅខ្លះលក់ដីគ្មាន យើងទិញ ដីគេថែម ។

ដានី : យើងទិញថែមទៀតទៅ បើឥឡូវពូបានប៉ុន្មានដែរ ដីសរុប?

សុន : ដីខ្ញុំប្រហែលជា ៣០ - ៤០ រ៉ៃ ។

ដានី : ៣០ - ៤០ រ៉ៃ?

សុន : បាទ!

ដានី : ដិតៗនឹងដែរ ឬក៏ឆ្ងាយ?

សុន : ឆ្ងាយដែរ ខាងនោះអូរ ឆ្ងាយទៅលំដាត ។

ដានី : ខាងភូមិលំដាត?

សុន : បាទ! ខាងលំដាត ភូមិលំដាត ។

ដានី : ខាងភូមិលំដាតឆ្ងាយជាងអូរកត្តិរ?

សុន : ឆ្ងាយ ហួសអូរកត្តិរទៅ ។

ដានី : ដិតភូមិគេផ្សេងទៀត?

សុន : បាទ! ចាប់ពីមានអូរមួយហួសបន្ទាយទៅ មាន....(ខ្យល់) ។

ដានី : ពូធ្វើតែស្រែចំការ អត់មានអីផ្សេងទៀតទេ?

សុន : បាទ! ធ្វើតែស្រែចំការ ចិញ្ចឹមមាន់ ចិញ្ចឹមទា ជ្រូក ។

ដានី : ចុះនៅដូចជាពូមកដំបូងអី ខាងនេះចាញ់ទេ មានជម្ងឺគ្រុនចាញ់?

សុន : ចាញ់គ្រុនធម្មតា ប៉ុន្តែយើងមានថ្នាំមានអីលេបទៅ ។

ដានី : ថ្នាំអីគេ ថ្នាំបារាំង ឬក៏ថ្នាំបូរណ?

សុន : មានមន្ទីរពេទ្យគេ ចាញ់យើងទៅមន្ទីរពេទ្យ បើជំនាន់មិនទាន់សមាហរណកម្មក៏មានមន្ទីរ ពេទ្យ ។

ដានី : មិនមែនប្រើថ្នាំបូរណ?

សុន : មិនមានប្រើថ្នាំផ្តេចផ្តាស់ទេ ថ្នាំល្អ ។

ដានី : ដូចគ្នាអានថាភាគលក់ថ្នាំបូរណ ភាគមានថ្នាំអីខ្លះទៅ?

សុន : ថ្នាំកាត់ អី! ថ្នាំច្រើនមុខដែរ ថ្នាំមើលខាងរោគស្រ្តីក៏មាន ថ្នាំពិស ថ្នាំស្លឹកក្រពះ ពោះរៀន អីក៏មានដែរ ។

ដានី : អូ! ចឹង?

សុន : បាទ!

ដានី : កាត់ធ្វើគ្រូបូរណយូរទេ?

សុន : ទេ! ខ្ញុំពីមុនមកអត់ដឹងកាត់នេះទេ ក្រោយមកដូចជាគាត់ចេះមានរកថ្នាំរកអី ទើបដឹងដែរ ។

ដានី : ទើបដឹងដែរ?

សុន : កាលពីមុនមកៗ កាត់មកនៅនេះ កាត់ចេះមានថ្នាំមានអី គេចេះទៅរកៗ អាខ្លះដឹកគ្រូរ៉ាំរ៉ៃ ចឹងគេចេះតែរកទៅ ។

ដានី : កាកកប?

សុន : បាទ! ខ្លះក៏មិនគ្រូរ៉ាំរ៉ៃ ។

ដានី : សព្វថ្ងៃកាត់អត់មានធ្វើស្រែចំការ?

សុន : កាត់ធ្វើដែរ តែកូនចៅកាត់ មានកូនកាត់ជួយ ។ បើកាត់នឹង កាត់ធ្វើលែង កាត់ចាស់ ដែរ ។

ដានី : កាត់ចាស់ហើយ?

សុន : បាទ! កាត់ទៅតែវត្ត ។

ដានី : កាលមកដំបូងកាត់ធ្វើប្រធានភូមិអូរតក្រវី?

សុន : អត់ទេ អត់មានធ្វើប្រធានភូមិទេ កាត់ធ្វើប្រជាពលរដ្ឋធម្មតា ។

ដានី : កាត់ប្រជាពលរដ្ឋ ប្រជាជនស្រឡាញ់រាប់អានកាត់ដែរ?

សុន : មិនទេ ។

ដានី : កាត់មនុស្សល្អដែរ?

សុន : បាទ! មនុស្សសាមញ្ញដែរ ។

ដានី : សាមញ្ញ ។ កាត់ធ្វើអាចារ្យវត្ត ឬក៏កាត់ទៅវត្ត?

សុន : អត់អាចារ្យៗ ក៏កាត់មិនធ្វើ គ្រាន់ទៅសុំសីលសុំទាន ។

ដានី : អូ! កាត់សុំសីល សុំទាន មិនមែនអាចារ្យ ។ វត្តនៅណា?

សុន : វត្តនៅមុខ ទៅហួសនេះតិច ហួសទៅឃើញឃ្នោតទុរ ។

ដានី : វត្តកេហៅវត្តអីកេ?

សុន : វត្តអូរដាវ ។

ដានី : វត្តអូរដាវ?

ប្រពន្ធ : បាទសកដើរវត្តចេញលុយក្របំភ្នាក់សាង ។

ដានី : ប្រជាជនយើងលុយភ្នាក់សាងទៅ អត់មានសប្បុរសជនណាមកពីណា?

ប្រពន្ធ : អត់មានខាងណាជួយទេ អត់មាន កសាងសាលាឆានបានមួយហើយ នៅវិហារ ។ ម៉ាឆ្នាំ
ចេះម្នាក់តិចៗ ។

សុន : រំលែកចេះរំលែកកសាង ។

ដានី : ចុះពូបានទៅលេង ដូចថាយើងចេញពីផ្ទះតាំងពីឆ្នាំ៧៧ ដល់ឆ្នាំណាបានពូត្រឡប់ទៅលេង
ផ្ទះវិញ?

សុន : សមាហរណកម្មហើយ ។

ដានី : សមាហរណកម្ម ហើយ?

សុន : ៧៦ ៧៧ ។

ដានី : ៧៦ ៧៧បានទៅ?

សុន : បាទ!

ដានី : បើបានកាលជំនាន់៣ឆ្នាំអី ពូមិនដែលបានទៅលេង?

សុន : អត់ទេ ។

ដានី : អត់សោះ?

សុន : ខ្ញុំចេញពីផ្ទះអត់បាន ។

ដានី : ចុះកាលជំនាន់នឹង ពូមានដែលធ្លាប់សរសេរសំបុត្រ ឬឲ្យដំណឹងថាពូនៅណា ឬអ្នកស្រុក?

សុន : ធ្លាប់ បាទ! ខ្ញុំធ្លាប់សរសេរ ។

ដានី : ទាក់ទង បានទាក់ទងគ្នាមុន?

សុន : ទាក់ទងដឹងដែរ ខ្ញុំរួសជាប់ដើរហើយ ខ្ញុំសរសេរសំបុត្រទៅផ្ទះ សរសេរប្រើដែរ
ប៉ុន្តែ បានដល់សំបុត្រមួយមកដល់ផ្ទះ ។ ឪពុកខ្ញុំបានទទួលដំណឹងថាខ្ញុំជាប់ដើរជាប់អី
កាត់ដឹងតើ សរសេរទៅ ។

ដានី : ដល់ពេលពូទៅដំបូងយ៉ាងម៉េចដែរ ពូបែកផ្ទះ ដូចថាតាំងពី៧៧៣រហូតដល់៧៦ ៧៧ វា
៣០ - ៤០ឆ្នាំហើយ ដូចថាយើងទៅចេញតាំងពីក្មេង ហើយដល់ពេលពូទៅដូចថារៀន

ចាស់តិចហើយ បានព្យ បានត្រឡប់ទៅដូចថាយើងទៅដំបូងចឹង បងប្អូន ឪពុកពូកាត់ម៉េច
ដែរ ឃើញមុខដំបូងឃើញព្យ កាត់ស្គាល់ម៉ែ ហើយក៏ទាល់តែរំលឹកបានកាត់ស្គាល់?

សុន : អី! ចាស់ៗភ្លេច អត់ស្គាល់ខ្ញុំទេ ។

ដានី : អត់ស្គាល់?

សុន : បាទ! បើខ្ញុំទៅខ្ញុំបានស្គាល់ចាស់ៗ ខ្ញុំនៅចំណាំបានប៉ុន្មានក្រាន់ថាកន្លែងភូមិយើងៗ ទៅមិន
ដូចដើមទេ វាប្លែកអស់ទៅ ។ បាទ! ដូចភូមិអ្នកដទៃមិនមែនយើងធ្លាប់នៅចឹង ទៅដល់ថ្មី
ទាំងអស់ ។ យើងអាចយើងធ្លាប់ចំណាំអីអត់ដូចមុនទេ ។

ដានី : ចំណាំដើមឈើ?

សុន : បាទ! ខុសអស់ហើយ អត់ចំណាំបានទេ ។

ដានី : មុនដំបូងទៅរកដុះអត់ឃើញដែរ?

សុន : បាទ! ប្រឡំដែរ តែមានគេប្រាប់គេអីចឹងទៅ ។

ដានី : បាទ! ចូលទៅម៉េចដែរ ឪពុកហើយបងប្អូនពូបង្កើត?

សុន : បងប្អូនខ្ញុំនៅ ប៉ុន្តែឪពុកម្តាយខ្ញុំស្លាប់អស់ហើយ ខ្ញុំទៅ ។

ដានី : ពេលទៅនឹង ឪពុកម្តាយស្លាប់អស់ហើយ?

សុន : បាទ! ឪពុកម្តាយខ្ញុំស្លាប់អស់ហើយ ។

ដានី : ចុះបងប្អូនពូកាត់ស្គាល់អត់ដំបូង?

សុន : បងប្អូន កាត់ស្គាល់ ។

ដានី : ម៉េចទៅអារម្មណ៍ពេលដែលយើងជួបគ្នាដំបូង?

សុន : មានអីអារម្មណ៍វា នឹកបែកគ្នា ប្អូនៗខ្ញុំយំហ្ន៎ ពេញនឹង ។

ដានី : ចុះមិត្តភក្តិពូ ដូចថាកាលដំណាលវ័យប្រហែលគ្នាកាលនៅស្រុកភូមិ?

សុន : នៅដូចថា នៅភាគតិចណាស់ ដូចថាអ្នកចូលអ្នកអីមក អាខ្លះបាត់អត់ឃើញអត់អីផង
ទៅដុះបាត់ ប្រហែលជាស្លាប់ ចូលម៉ាសារខ្ញុំនឹងបាត់អស់ច្រើនណាស់ អត់ឃើញទៅស្រុក
វិញ ។ បើបាត់មិនឃើញដំណឹង ប្រហែលជាកាត់ស្លាប់ហើយ បើអត់ឃើញទៅ បើនៅ
រស់ដូចខ្ញុំប្រហែលជាទៅដល់ បាត់ ។

ដានី : ពូទៅស្នាក់នៅដុះបាត់ប៉ុន្មានថ្ងៃ?

សុន : ខ្ញុំទៅ កាលនឹងខ្ញុំទៅនៅបងកន្លះខែដែរ ។

ដានី : បងកន្លះខែដែរ?

សុន : បាទ! ទៅដំបូង ថាខ្ញុំទៅក្រោយមកខ្ញុំទៅម៉ាសារទៀត ខ្ញុំទៅធ្វើបុណ្យ ទៅ២-៣សារ
ទៅ ធ្វើបុណ្យម៉ាសារ ក្រោយមកខ្ញុំទៅម៉ាសារទៀត ខ្ញុំទៅលើកខ្មោចឪពុកខ្ញុំ ។
ទៅដំបូងម៉ា សារនឹងលើកអត់បាន គេមើលក្រុមមើលអីថាចាស់ៗ អត់ឲ្យលើក
ខ្ញុំធ្វើបុណ្យម៉ាសារទៅ ។ ទៅសារក្រោយខ្ញុំទៅលើកម៉ាសារទៀត
លើកហើយទៅធ្វើបុណ្យម៉ាសារទៀត ។ ក្រោយ មកបានយូរខ្ញុំអត់បានទៅទេ
នេះឲ្យកូនទៅទើបមកម្សិលមិញ ។

ដានី : ពួកអត់ចង់ទៅនៅស្រុកកំណើតវិញទេ?

សុន : អត់ចង់ទៅនៅស្រុកខ្ញុំ នៅពិបាករកស៊ី ។

ដានី : ពិបាករកស៊ី?

សុន : បាទ! ដូចយើងនោះ មានដឹងគ្មានរបរអីនេះ ពិបាកដីរវល់ទឹកលិច ។

ប្រពន្ធ : ធ្វើតែស្រែម៉ាមុខ ។

ដានី : ធ្វើតែស្រែ?

សុន : ធ្វើតែស្រែបានម៉ារសៗ រកលុយរកកាក់គ្មាន ខ្លួនធ្លាប់ដើរច្រើនកន្លែងទៅ វារកស៊ីមិន
ដូចមិនហួសស្រុកនេះ ។

ដានី : ហួសស្រុកនេះ?

សុន : យើងនេះយើងធ្វើអីបាន លក់ចេញស្រួល ។ នៅស្រុកខ្ញុំយ៉ាបលក់ ឥឡូវសូម្បីតែថ្នាំក៏គេ
ដាំលែងកើត ។

ដានី : ចុះយើងដាំរហូត រាប់សិបឆ្នាំទៅហើយ ដាំដដែលៗ?

សុន : បាទ! ដូចថាទឹកវា មុនគេដាំល្បីរាប់ដីអីហូរចាក់ល្អ អានេះអត់ទេ យូរៗទៅដាំលែងកើត
ដដែល ។

ដានី : ចុះពូចឹងបងប្អូនពូសពូថ្លៃ គាត់មកនៅជាមួយ?

សុន : ហើយក្មេងៗ២នាក់ ។

ដានី : ពូដូចជាសម័យយើងមុនសមាហរណកម្ម ហើយក្រោយមក ក្រោយសមាហរណកម្ម ពូ
ឃើញថាខុសគ្នាយ៉ាងម៉េចដែរ?

សុន : វា.....ប្លែកជាងមុន ។

ដានី : មានការអភិវឌ្ឍន៍?

សុន : បើយើងនិយាយទៅប្រែប្រួលណា យើងមុនដូចជាយើងមកនៅក្រោមដើមបូស្សី យើង
មកនៅគ្មានស្អីទេ ដំបូងនឹង សូម្បីតែកង់នឹងក៏មិនចង់មានដែរ ។ ក្រោយមកមានកង់ មាន
ម៉ូតូ ឥឡូវវាការរីករាយ ។ អានឹងដោយសារអី ដោយសារយើងនៅដូចជាកន្លែងស្រួលរក
ស៊ីវាមានច្រកចេញចូលអីចឹង ។ យើងធ្វើអាជីវកម្ម យើងធ្វើស្រែ យើងលក់ស្រួល ។
កន្លែងនេះ ធ្វើអីក៏មិនពិបាកទេ លក់ចេញ ។

ដានី : ចឹងពួកគេថាវាស្រួលជាង ហើយយើងសមាហរណកម្មហើយស្រួលជាងមិនទាន់សមាហរណ
កម្ម?

សុន : បាទ! ម៉ាសារនោះគ្មានសិទ្ធិអីរកអីនឹងបាន យើងរកស៊ីបានមែន តែត្រង់ថា ក្នុងលក្ខណៈ
មួយ វាមិនដូចឥឡូវទេ ។ រកស៊ីក្នុងលក្ខណៈមួយថា គេហាមឃាត់ណា របរអីគេឲ្យរកៗ
គេមិនឲ្យរកអត់ ។ បើឥឡូវលើកលែងតែរបរខុសច្បាប់ បើយើងរបរស្របច្បាប់យើងរក
បានតាមចិត្ត យើងលក់យើងដូរ មានទីផ្សារ ។ បាទ! និយាយទៅទីផ្សារសេរី ចង់លក់ឲ្យ
អ្នកណា ចង់លក់នៅកន្លែងណាក៏បាន ។

ដានី : គិតថាឥឡូវយើងរស់នៅស្រួលជាងកាលពីមុន?

សុន : បាទ!

ដានី : បាទ! ហើយសំនួរចុងក្រោយមួយទៀត ដែលឥឡូវនឹងដោយសារមានតុលាការ គេខាង
រាជរដ្ឋាភិបាល អង្គការសហប្រជាជាតិគេបង្កើតតុលាការដើម្បីជំនុំជម្រះទោសខ្មែរក្រហម
បើតាមយោលបល់ពូជវាល់វិញ ពូជវាល់ឃើញយ៉ាងម៉េចដែរ ចំពោះការគេបង្កើតតុលាការ
នឹង ។ ហើយដល់សព្វថ្ងៃនេះ គេជំនុំជម្រះ ដូចជាខុប កាំងហ្គេកអារវ៉ា ហៅខុប កាត់ជាអតី
តប្រធានមន្ទីរសន្តិសុខស-២១ហៅកុកទួលស្មែង ។ បាទ! អានឹងគេជំនុំជម្រះកាត់រួច
ហើយៗ ក្រោយមកទៀត គេនឹងចាប់ផ្តើមជំនុំជម្រះទោសមេដឹកនាំធំៗដូចជា នួន ជា,
អៀង សារី, ប្រពន្ធរបស់កាត់, ខៀវ សំផនអី ។ បើតាមចិត្តរបស់ពូជវាល់ តាមពូជវាល់
ដឹងវិញ យ៉ាងម៉េចដែរ វាតុលាការដែលគេបង្កើតនឹងវាត្រឹមត្រូវ ឬក៏មិនត្រឹមត្រូវ?

សុន : អានឹងបើតាមខ្ញុំយល់ យើងឥឡូវសង្គមវាមានច្បាប់ទម្លាប់ ចឹងគេរៀបច្បាប់កាត់ទោស
កាត់អីនឹង អានឹងជាទស្សនៈខ្ញុំគ្មាននេះស្អីទេ ។ អានឹងវាត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់របស់គេហើយ
អានឹង បើគេរកឃើញកំហុសប្រព្រឹត្តម៉េចវាទៅតាមច្បាប់របស់គេ ។ ម្យ៉ាងៗដូចជាគេ
រៀបចំចឹង ដើម្បីឲ្យដូចជាមានអ្នករងគ្រោះ ស្លាប់អារម្មណ៍ ស្លាប់ចិត្តណា ព្រោះរបបដែល

យើងឆ្លងកាត់មក ។ អារីនីស្សនៈខ្ញុំ គឺថាយល់ចឹង គឺថាត្រឹមត្រូវ បើយើងតុលាការ
រៀបចំកាត់ទោសកាត់អីនឹង ។

ដានី : បាទ! ខ្ញុំដូចជាអស់សំនួរអីត្រូវសួរនាំទៀតហើយ ចឹងពុំមានអីចង់បន្ថែមនូវអ្វីដែរ?

សុន : អត់ទេ អត់មានអី ។

ដានី : អត់ទេ បាទ! ចឹងខ្ញុំអរគុណពូច្រើនដែលចំណាយពេលឲ្យពួកខ្ញុំសាកសួរពីជីវិត ប្រវត្តិរបស់
ពូ ។ បាទ! ខ្ញុំអរគុណពូច្រើន ។

« ចប់ »